

1ο

2.1-2.2-2.3 Ορισμός παραγώγου-κανόνες παραγώγισης

1ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Για $x \neq 0$ είναι

$$f(x) = \frac{\eta\mu^2 x}{x} + \sqrt{x^2 + 4}$$

Επειδή η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} άρα και στο 0 θα είναι

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu x}{x} \eta\mu x + \sqrt{x^2 + 4} \right) = 1 \cdot 0 + \sqrt{4} = 2$$

B2. Είναι

$$f(\pi) = \frac{\eta\mu^2 \pi}{\pi} + \sqrt{\pi^2 + 4} = \sqrt{\pi^2 + 4}$$

$$f(-\pi) = \frac{\eta\mu^2(-\pi)}{-\pi} + \sqrt{(-\pi)^2 + 4} = \sqrt{\pi^2 + 4}$$

Δηλαδή $\pi \neq -\pi$ και $f(\pi) = f(-\pi)$

Άρα η f **δεν είναι 1-1.**

B3. Είναι

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\eta\mu^2 x}{x} + \sqrt{x^2 + 4} & , x \neq 0 \\ 2 & , x = 0 \end{cases}$$

Για $x \neq 0$ η f είναι παραγωγίσιμη ως πράξεις μεταξύ παραγωγίσιμων συναρτήσεων με παράγωγο

$$f'(x) = \frac{2\eta\mu x \text{ συν} x \cdot x - \eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + 4}} = \frac{x\eta\mu 2x - \eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}}$$

Για $x = 0$ έχουμε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\eta\mu^2 x}{x} + \sqrt{x^2 + 4} - 2}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{\sqrt{x^2 + 4} - 2}{x} \right) = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left[\left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 + \frac{x^2 + 4 - 4}{x(\sqrt{x^2 + 4} + 4)} \right] = \lim_{x \rightarrow 0} \left[\left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4} + 4} \right] = 1 \end{aligned}$$

Άρα

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{x\eta\mu 2x - \eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$$

B4. Στο \mathbb{R}^* η f' είναι συνεχής ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων.

Για $x = 0$ είναι

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} f'(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x\eta\mu 2x - \eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} \right) = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left[2 \frac{\eta\mu 2x}{2x} - \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} \right] = 2 \cdot 1 - 1^2 + 0 = 1 = f'(0) \end{aligned}$$

Άρα η f' είναι συνεχής και στο 0.

Άρα η f' είναι **συνεχής** στο \mathbb{R} .

B5.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{x\eta\mu 2x - \eta\mu^2 x}{x^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty}^{x < 0} \left[\frac{1}{x} \eta\mu 2x - \frac{1}{x^2} \eta\mu^2 x + \frac{x}{-x \sqrt{1 + \frac{4}{x^2}}} \right] \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{1}{x} \eta\mu 2x - \frac{1}{x^2} \eta\mu^2 x - \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{4}{x^2}}} \right] = \\ &= 0 - 0 - 1 = -1. \end{aligned}$$

γιατί

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{1}{x} \eta\mu 2x \right) = 0 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{1}{x^2} \eta\mu^2 x \right) = 0 \quad \text{ως « μηδενική · φραγμένη »}$$

1ο**Θ Ε Μ Α Γ****Γ1.** Έστω

$$g(x) = \frac{f(x) + x - 3}{x^2 - 4}$$

Άρα

$$f(x) = g(x)(x^2 - 4) - x + 3 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow 2} g(x) = 1$$

Οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} [g(x)(x^2 - 4) - x + 3] = 1 \cdot 0 - 2 + 3 = 1.$$

Η f είναι **συνεχής** στο \mathbb{R} άρα και στο **1** οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = f(2) \Leftrightarrow f(2) = 1.$$

$$\mathbf{\Gamma 2.} \quad \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{g(x)(x^2 - 4) - x + 3 - 1}{x - 2} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{g(x)(x - 2)(x + 2) - (x - 2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} [g(x)(x + 2) - 1] = 1 \cdot 4 - 1 = 3$$

άρα

$$\mathbf{f'(2) = 3}$$

Γ3. Είναι

$$f'(2) = 3 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = 3 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 1}{x - 2} = 3$$

Οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x^3 + 1) - 1}{\sqrt{x + 3} - 2} = \lim_{x \rightarrow 1} \left[\frac{f(x^3 + 1) - 1}{(x^3 + 1) - 2} \cdot \frac{(x^3 + 1) - 2}{\sqrt{x + 3} - 2} \right] = \lim_{x \rightarrow 1} \left[\frac{f(x^3 + 1) - 1}{(x^3 + 1) - 2} \cdot \frac{x^3 - 1}{\sqrt{x + 3} - 2} \right]$$

$$\bullet \quad \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x^3 + 1) - 1}{(x^3 + 1) - 2} \stackrel{u = x^3 + 1}{=} \lim_{u \rightarrow 2} \frac{f(u) - 1}{u - 2} = 3$$

$$\begin{aligned} \bullet \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{\sqrt{x+3} - 2} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^3 - 1)(\sqrt{x+3} + 2)}{(\sqrt{x+3} - 2)(\sqrt{x+3} + 2)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)(\sqrt{x+3} + 2)}{x + 3 - 4} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \left[(x^2 + x + 1)(\sqrt{x+3} + 2) \right] = 3 \cdot 4 = 12 \end{aligned}$$

Άρα

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x^3 + 1) - 1}{\sqrt{x+3} - 2} = 3 \cdot 12 = 36$$

Γ4. Πρέπει

- Η h να είναι συνεχής στο 1, δηλαδή: $\lim_{x \rightarrow 1^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} h(x) = h(1)$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{h(x) - h(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{h(x) - h(1)}{x - 1} \in \mathbb{R}$$

Είναι

$$\bullet \lim_{x \rightarrow 1^-} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} [f(2x) + x^2 - 1] = f(2) + 1 - 1 = 1$$

αφού η $f(2x)$ είναι συνεχής ως σύνθεση των συνεχών f και $2x$

- $\lim_{x \rightarrow 1^+} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (3x^2 + \alpha x + \beta) = 3 + \alpha + \beta$
- $h(1) = f(2) + 1 - 1 = 1$.

Άρα πρέπει

$$3 + \alpha + \beta = 1 \Leftrightarrow \beta = -\alpha - 2 \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \bullet \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{h(x) - h(1)}{x - 1} &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(2x) + x^2 - 1 - 1}{x - 1} \stackrel{u=2x}{=} \\ &= \lim_{u \rightarrow 2} \frac{f(u) + \left(\frac{u}{2}\right)^2 - 2}{\frac{u}{2} - 1} = \lim_{u \rightarrow 2} \frac{f(u) + \frac{u^2}{4} - 2}{\frac{u-2}{2}} = \lim_{u \rightarrow 2} \frac{4f(u) + u^2 - 8}{2(u-2)} = \\ &= \lim_{u \rightarrow 2} \frac{4f(u) - 4 + u^2 - 4}{2(u-2)} = \lim_{u \rightarrow 2} \left[\frac{4(f(u) - 1)}{2(u-2)} + \frac{(u-2)(u+2)}{2(u-2)} \right] = \\ &= \lim_{u \rightarrow 2} \left[2 \frac{f(u) - f(2)}{u-2} + \frac{u+2}{2} \right] = 2f'(2) + 2 = 2 \cdot 3 + 2 = 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \bullet \quad \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{h(x) - h(1)}{x - 1} &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3x^2 + \alpha x + \beta - 1}{x - 1} \stackrel{(1)}{=} \\
 &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3x^2 + \alpha x - \alpha - 2 - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{3(x - 1)(x + 1) + \alpha(x - 1)}{x - 1} = \\
 &= \lim_{x \rightarrow 1^+} [3(x + 1) + \alpha] = 6 + \alpha
 \end{aligned}$$

Οπότε πρέπει

$$\boxed{6 + \alpha = 8 \Leftrightarrow \alpha = 2}$$

Από (1):

$$\boxed{\beta = -4}$$

1ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Είναι

$$f^2(x) + \eta\mu^2x = x^2 \Leftrightarrow f^2(x) = x^2 - \eta\mu^2x.$$

Επομένως:

$$f(x) = 0 \Leftrightarrow f^2(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - \eta\mu^2x = 0 \Leftrightarrow x^2 = \eta\mu^2x \Leftrightarrow |x| = |\eta\mu x| \quad (1)$$

Αλλά για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $|\eta\mu x| \leq |x|$ και η ισότητα ισχύει μόνο για $x = 0$.

Οπότε από (1) ισοδύναμα προκύπτει $x = 0$.

Δ2. Η $f(x)$ έχει μοναδική ρίζα το 0.

Επομένως :

- Η είναι συνεχής στο $(-\infty, 0)$ και
- $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 0)$

άρα η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(-\infty, 0)$

και επειδή $f(-\pi) = \pi > 0$ συμπεραίνουμε ότι

$$f(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, 0).$$

Οπότε για κάθε $x \in (-\infty, 0)$ είναι

$$f^2(x) = x^2 - \eta\mu^2x \Leftrightarrow f(x) = \sqrt{x^2 - \eta\mu^2x}$$

Επίσης

- Η είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ και
- $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$

άρα η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $(0, +\infty)$ και επειδή $f(\pi) = -\pi < 0$

συμπεραίνουμε ότι $f(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

Οπότε για κάθε $x \in (0, +\infty)$ είναι

$$f^2(x) = x^2 - \eta\mu^2 x \Leftrightarrow f(x) = -\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}$$

Άρα

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ -\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}, & x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}, & x < 0 \\ -\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}, & x \geq 0 \end{cases}$$

Δ3. • Αν $x \in (-\infty, 0)$ τότε η f είναι παραγωγίσιμη συνάρτηση ως ριζικό παραγωγίσιμης συνάρτησης με παράγωγο

$$f'(x) = \left(\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}\right)' = \frac{(x^2 - \eta\mu^2 x)'}{2\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}} = \frac{2x - 2\eta\mu x(\eta\mu x)'}{2\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}} = \frac{x - \eta\mu x \sin x}{\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}}$$

• Αν $x \in (0, +\infty)$ τότε η f είναι παραγωγίσιμη συνάρτηση ως ριζικό παραγωγίσιμης συνάρτησης με παράγωγο

$$f'(x) = \left(-\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}\right)' = -\frac{(x^2 - \eta\mu^2 x)'}{2\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}} = -\frac{2x - 2\eta\mu x(\eta\mu x)'}{2\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}} = -\frac{x - \eta\mu x \sin x}{\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}}$$

• Στο $x_0 = 0$ είναι :

$$\begin{aligned} \diamond \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x} - 0}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sqrt{x^2 \left(1 - \frac{\eta\mu^2 x}{x^2}\right)}}{x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{|x| \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2}}{x} \stackrel{x < 0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2}}{x} = -\lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2} = \\ &= -\sqrt{1 - 1^2} = 0 \end{aligned}$$

$$\diamond \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x} - 0}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-\sqrt{x^2 \left(1 - \frac{\eta\mu^2 x}{x^2}\right)}}{x} =$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-|x| \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2}}{x} \stackrel{x>0}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-x \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2}}{x} = - \lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2} = \\
 &= -\sqrt{1 - 1^2} = 0
 \end{aligned}$$

Άρα η f είναι παραγωγίσιμη και στο 0 με $f'(0)=0$

Επομένως

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{x - \eta\mu x \sigma\upsilon\nu x}{\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}}, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ -\frac{x - \eta\mu x \sigma\upsilon\nu x}{\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}}, & x > 0 \end{cases}$$

Δ4. Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ έχουμε :

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[-\sqrt{x^2 \left(1 - \frac{\eta\mu^2 x}{x^2} \right)} \right] = \\
 &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[-|x| \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2} \right] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[-x \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x}\right)^2} \right]
 \end{aligned}$$

Είναι

$$\begin{aligned}
 \blacklozenge \quad &|\eta\mu x| \leq 1 \Leftrightarrow \left| \frac{1}{x} \right| \cdot |\eta\mu x| \leq \left| \frac{1}{x} \right| \Leftrightarrow \left| \frac{1}{x} \eta\mu x \right| \leq \left| \frac{1}{x} \right| \Leftrightarrow -\left| \frac{1}{x} \right| \leq \frac{\eta\mu x}{x} \leq \left| \frac{1}{x} \right| \\
 \blacklozenge \quad &\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\left| \frac{1}{x} \right| \right) = 0 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \left| \frac{1}{x} \right| = 0
 \end{aligned}$$

οπότε από το **κριτήριο της παρεμβολής** προκύπτει ότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu x}{x} = 0$$

Άρα

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -(+\infty)\sqrt{1 - 0^2} = -\infty$$

Δ5. Αρκεί να δείξουμε ότι η εξίσωση $f(x) = h(x)$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(0, +\infty)$.

Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ η εξίσωση $f(x) = h(x)$ ισοδύναμα γράφεται :

$$-\sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x} = e^x \ln x \Leftrightarrow e^x \ln x + \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x} = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$\varphi(x) = e^x \ln x + \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}, \quad x \in (0, +\infty)$$

- Η φ είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ ως πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων
- $\lim_{x \rightarrow 0^+} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (e^x \ln x + \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}) = e^0(-\infty) + \sqrt{0^2 - 0^2} = -\infty$

Άρα $\varphi(x) < 0$ κοντά στο 0^+ .

Επομένως υπάρχει $x_1 > 0$, κοντά στο 0 τέτοιος ώστε $\varphi(x_1) < 0$

$$\begin{aligned} \bullet \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \varphi(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x \ln x + \sqrt{x^2 - \eta\mu^2 x}) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[e^x \ln x + \sqrt{x^2 \left(1 - \frac{\eta\mu^2 x}{x^2} \right)} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[e^x \ln x + |x| \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2} \right] \stackrel{x > 0}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[e^x \ln x + x \sqrt{1 - \left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2} \right] = \\ &= (+\infty)(+\infty) + (+\infty)\sqrt{1-0} = +\infty \end{aligned}$$

Άρα $\varphi(x) > 0$ στην περιοχή του $+\infty$.

Επομένως υπάρχει x_2 στην περιοχή του $+\infty$, άρα $x_2 > x_1$, τέτοιος ώστε

$$\varphi(x_2) > 0$$

Η h είναι συνεχής στο $[x_1, x_2] \subseteq (0, +\infty)$ ως πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων, επομένως ισχύει το **Θ. Bolzano** στο $[x_1, x_2] \subseteq (0, +\infty)$ και συνεπώς η εξίσωση

$$\varphi(x) = 0 \Leftrightarrow f(x) = h(x)$$

έχει **μια τουλάχιστον ρίζα** στο $(x_1, x_2) \subseteq (0, +\infty)$.

2ο

2.1-2.2-2.3 Ορισμός παραγώγου κανόνες παραγώγισης-Εξίσωση εφαπτομένης

2ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Για $y = 1$ η δοθείσα σχέση γίνεται

$$f(x) - f(1) = \ln x + x - 1 \Leftrightarrow f(x) = f(1) + \ln x + x - 1 \quad (1)$$

και για $y = e$ έχουμε

$$\begin{aligned} f(x) - f(e) &= \ln \frac{x}{e} + x - e \Leftrightarrow f(x) = f(e) + \ln x - \ln e + x - e \\ &\Leftrightarrow f(x) = f(e) + \ln x - 1 + x - e \end{aligned} \quad (2)$$

Με πρόσθεση κατά μέλη των (1) και (2) παίρνουμε :

$$\begin{aligned} 2f(x) &= f(1) + f(e) + 2\ln x + 2x - 2 - e \Leftrightarrow 2f(x) = e + 2 + 2\ln x + 2x - 2 - e \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow 2f(x) = 2\ln x + 2x \Leftrightarrow f(x) = \ln x + x \end{aligned}$$

Η $f(x) = \ln x + x$ επαληθεύει τη δοθείσα σχέση και συνεπώς είναι η ζητούμενη συνάρτηση.

B2. Για κάθε $x_1, x_2 \in (0, +\infty)$ με $x_1 < x_2$ (3) έχουμε: $\ln x_1 < \ln x_2$ (4)

Με πρόσθεση κατά μέλη των (3) και (4) παίρνουμε

$$\ln x_1 + x_1 < \ln x_2 + x_2 \Leftrightarrow f(x_1) < f(x_2)$$

άρα η f είναι γνησίως αύξουσα συνεπώς 1-1 και επομένως αντιστρέφεται.

Το πεδίο ορισμού της f^{-1} είναι το σύνολο τιμών της f .

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (\ln x + x) = -\infty + 0 = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (\ln x + x) = +\infty + \infty = +\infty$$

Επομένως

$$D_{f^{-1}} = f(A) = \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}$$

B3. Είναι

$$\ln \left(x - 3 + \frac{3}{x} \right) + x^2 > 4x - 3 \Leftrightarrow \ln \left(\frac{x^2 - 3x + 3}{x} \right) + x^2 > 4x - 3$$

Πρέπει

$$\frac{x^2 - 3x + 3}{x} > 0 \Leftrightarrow x(x^2 - 3x + 3) > 0 \Leftrightarrow x > 0,$$

γιατί το τριώνυμο $x^2 - 3x + 3$ έχει

διακρίνουσα $\Delta = -3 < 0$, οπότε $x^2 - 3x + 3 > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Για κάθε $x > 0$ έχουμε :

$$\begin{aligned} \ln\left(\frac{x^2 - 3x + 3}{x}\right) + x^2 > 4x - 3 &\Leftrightarrow \ln(x^2 - 3x + 3) - \ln x + x^2 > 4x - 3 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \ln(x^2 - 3x + 3) + x^2 - 3x + 3 > \ln x + x \Leftrightarrow f(x^2 - 3x + 3) > f(x) \stackrel{f \uparrow}{\Leftrightarrow} \\ &\Leftrightarrow x^2 - 3x + 3 > x \Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 > 0 \Leftrightarrow x < 1 \text{ ή } x > 3 \end{aligned}$$

Αλλά $x > 0$ οπότε η ανίσωση αληθεύει για κάθε $x \in (0, 1) \cup (3, +\infty)$

B4.H εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f^{-1} έχει εξίσωση :

$$y - f^{-1}(1) = (f^{-1})'(1)(x - 1)$$

Είναι

$$f^{-1}(1) = \omega \Leftrightarrow f(\omega) = 1 \Leftrightarrow f(\omega) = f(1) \stackrel{f:1-1}{\Leftrightarrow} \omega = 1 \Leftrightarrow f^{-1}(1) = 1$$

Επίσης για κάθε $x \in D_{f^{-1}} = \mathbb{R}$ ισχύει $f(f^{-1}(x)) = x$

Αφού η f^{-1} είναι παραγωγίσιμη, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$\left(f(f^{-1}(x))\right)' = (x)'$$

$$f'(f^{-1}(x))(f^{-1})'(x) = 1$$

Για $x = 1$ είναι

$$f'(f^{-1}(1))(f^{-1})'(1) = 1 \Leftrightarrow f'(1)(f^{-1})'(1) = 1$$

Είναι

$$f'(x) = \frac{1}{x} + 1 \text{ οπότε } f'(1) = 2.$$

Επομένως

$$2(f^{-1})'(1) = 1 \Leftrightarrow (f^{-1})'(1) = \frac{1}{2}$$

Άρα η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f^{-1} στο $x_0 = 1$ είναι

$$y - 1 = \frac{1}{2}(x - 1) \Leftrightarrow y = \frac{1}{2}x - \frac{1}{2} + 1 \Leftrightarrow y = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}$$

2ο**Θ Ε Μ Α Γ**

Γ1. Η h είναι 2 φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με

$$h'(x) = e^{\alpha x} (\alpha x)' - 2e^{\beta x} (\beta x)' + 1 = \alpha e^{\alpha x} - 2\beta e^{\beta x} + 1$$

$$h''(x) = \alpha e^{\alpha x} (\alpha x)' - 2\beta e^{\beta x} (\beta x)' = \alpha^2 e^{\alpha x} - 2\beta^2 e^{\beta x}$$

Οπότε

$$h''(0) - h'(0) + 3(\beta^2 + 1) = \alpha \Leftrightarrow \alpha^2 e^0 - 2\beta^2 e^0 - (\alpha e^0 - 2\beta e^0 + 1) + 3\beta^2 + 3 - \alpha = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \alpha^2 - 2\beta^2 - \alpha + 2\beta - 1 + 3\beta^2 - \alpha + 3 = 0 \Leftrightarrow (\alpha^2 - 2\alpha + 1) + (\beta^2 + 2\beta + 1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 + (\beta + 1)^2 = 0 \quad \begin{matrix} (\alpha - 1)^2 \geq 0 \\ \Leftrightarrow \\ (\beta + 1)^2 \geq 0 \end{matrix} \left\{ \begin{array}{l} (\alpha - 1)^2 = 0 \\ \text{και} \\ (\beta + 1)^2 = 0 \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \alpha - 1 = 0 \\ \text{και} \\ \beta + 1 = 0 \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \alpha = 1 \\ \text{και} \\ \beta = -1 \end{array} \right.$$

Γ2. Είναι $h(x) = e^x - 2e^{-x} + x + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

Οπότε $h(0) = 0$

Για κάθε $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ με $x_1 < x_2$ είναι

$$x_1 < x_2 \Leftrightarrow e^{x_1} < e^{x_2} \quad (1)$$

$$-x_1 > -x_2 \Leftrightarrow e^{-x_1} > e^{-x_2} \Leftrightarrow -2e^{-x_1} < -2e^{-x_2} \quad (2)$$

$$x_1 < x_2 \Leftrightarrow x_1 + 1 < x_2 + 1 \quad (3)$$

με πρόσθεση κατά μέλη των (1), (2), (3) παίρνουμε

$$e^{x_1} - 2e^{-x_1} + x_1 + 1 < e^{x_2} - 2e^{-x_2} + x_2 + 1 \Leftrightarrow h(x_1) < h(x_2)$$

Άρα η h είναι γνησίως αύξουσα στο πεδίο ορισμού της $A = \mathbb{R}$ και συνεπώς 1 - 1 .

Επομένως

- $h(x) = 0 \Leftrightarrow h(x) = h(0) \Leftrightarrow x = 0$
- $h(x) < 0 \Leftrightarrow h(x) < h(0) \Leftrightarrow x < 0$
- $h(x) > 0 \Leftrightarrow h(x) > h(0) \Leftrightarrow x > 0$

Γ3. Είναι :

$$h(\xi) = \sqrt{(e^{2015} - 2e^{-2015} + 2016)(e^{2016} - 2e^{-2016} + 2017)} \Leftrightarrow h(\xi) = \sqrt{h(2015)h(2016)}$$

Για κάθε $x > 0$ είναι $h(x) > 0$.

Οπότε η σχέση $h(\xi) = \sqrt{h(2015) \cdot h(2016)}$ ισοδύναμα γράφεται

$$h^2(\xi) = h(2015)h(2016) \Leftrightarrow h^2(\xi) - h(2015)h(2016) = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $G(x) = h^2(x) - h(2015)h(2016)$, $x \in [2015, 2016]$

• Η G είναι συνεχής στο $[2015, 2016]$ ως πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων.

• $G(2015) = h^2(2015) - h(2015)h(2016) = h(2015)(h(2015) - h(2016)) < 0$, γιατί

$$2015 > 0 \Leftrightarrow h(2015) > 0 \text{ και}$$

$$2015 < 2016 \stackrel{h \uparrow}{\Leftrightarrow} h(2015) < h(2016) \Leftrightarrow h(2015) - h(2016) < 0$$

• $G(2016) = h^2(2016) - h(2015)h(2016) = h(2016)(h(2016) - h(2015)) > 0$, γιατί

$$2016 > 0 \Leftrightarrow h(2016) > 0 \text{ και}$$

$$2015 < 2016 \stackrel{h \uparrow}{\Leftrightarrow} h(2015) < h(2016) \Leftrightarrow h(2016) - h(2015) > 0$$

Άρα

$$G(2015)G(2016) < 0$$

Επομένως από το **Θεώρημα Bolzano** υπάρχει $\xi \in (2015, 2016)$ τέτοιο ώστε

$$G(\xi) = 0 \Leftrightarrow h(\xi) = \sqrt{h(2015) \cdot h(2016)}$$

Επειδή η h είναι γνησίως αύξουσα άρα $1 - 1$, το ξ είναι μοναδικό.

Γ4. Είναι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x - 2e^{-x} + x + 1) = +\infty \text{ γιατί}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} e^x = +\infty, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} (-2e^{-x}) = \lim_{u \rightarrow -\infty} (-2e^u) = -2 \cdot 0 = 0, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} (x + 1) = +\infty$$

Θέτουμε $u = \frac{1}{h(x)}$, οπότε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} u = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{h(x)} = 0 \quad \text{αφού} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = +\infty.$$

Επίσης $u = \frac{1}{h(x)} > 0$ στην περιοχή του $+\infty$ αφού $h(x) > 0$ για κάθε $x > 0$

Άρα όταν $x \rightarrow +\infty$, $u \rightarrow 0^+$.

Οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[h^2(x) \cdot \eta\mu \frac{1}{h(x)} \right] &= \lim_{u \rightarrow 0^+} \left[\frac{1}{u^2} \cdot \eta\mu u \right] = \lim_{u \rightarrow 0^+} \left[\frac{1}{u} \cdot \frac{\eta\mu u}{u} \right] = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{1}{u} \cdot \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\eta\mu u}{u} \\ &= (+\infty) \cdot 1 = +\infty \end{aligned}$$

Γ5. Οι f και g είναι παραγωγίσιμες στο \mathbb{R} με

$$f'(x) = e^x + xe^x \quad \text{και} \quad g'(x) = -\frac{1}{2}2e^{2x} + 2 = -e^{2x} + 2$$

Οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f , g δέχονται στο κοινό τους σημείο $M(x_0, y_0)$ κοινή εφαπτομένη αν και μόνο αν

$$\begin{cases} f(x_0) = g(x_0) \\ f'(x_0) = g'(x_0) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_0 e^{x_0} + \kappa = -\frac{1}{2}e^{2x_0} + 2x_0 + \lambda & (1) \\ e^{x_0} + x_0 e^{x_0} = -e^{2x_0} + 2 & (2) \end{cases}$$

Η εξίσωση (2) γράφεται

$$\begin{aligned} e^{x_0} + x_0 e^{x_0} = -e^{2x_0} + 2 &\Leftrightarrow \frac{e^{x_0}}{e^{x_0}} + \frac{x_0 e^{x_0}}{e^{x_0}} = -\frac{e^{2x_0}}{e^{x_0}} + \frac{2}{e^{x_0}} \Leftrightarrow 1 + x_0 = -e^{-x_0} + 2e^{-x_0} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow e^{x_0} - 2e^{-x_0} + x_0 + 1 = 0 \Leftrightarrow h(x_0) = 0 \stackrel{\Delta 2}{\Leftrightarrow} x_0 = 0 \end{aligned}$$

Η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $M(0, f(0))$ έχει εξίσωση

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y = f'(0)x + f(0)$$

και διέρχεται από την αρχή των αξόνων αν και μόνο αν $f(0) = 0 \Leftrightarrow \kappa = 0$

Από (1) για $x_0 = 0$ και $\kappa = 0$ έχουμε :

$$0 \cdot e^0 + 0 = -\frac{1}{2}e^0 + 2 \cdot 0 + \lambda \Leftrightarrow 0 = -\frac{1}{2} + \lambda \Leftrightarrow \lambda = \frac{1}{2}$$

Οπότε :

$$\begin{cases} f(0) = g(0) = 0 \\ f'(0) = g'(0) = 1 \end{cases}$$

και η εξίσωση της κοινής εφαπτομένης είναι

$$y = f'(0)x + f(0) \Leftrightarrow y = x$$

2ο**Θ Ε Μ Α Δ**

Δ1. Θέτουμε $h(x) = \frac{f(x) - \sqrt{x+6}}{x-3}$ οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 3} h(x) = \frac{-7}{6} \quad \text{και} \quad f(x) = h(x)(x-3) + \sqrt{x+6}$$

$$\text{Είναι} \quad \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3} [h(x)(x-3) + \sqrt{x+6}] = \frac{-7}{6} \cdot 0 + \sqrt{9} = 3$$

και επειδή η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} άρα και στο 3, έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = f(3) = 3$$

Έχουμε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - f(3)}{x-3} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{h(x)(x-3) + \sqrt{x+6} - 3}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3} \left[\frac{h(x)(x-3)}{x-3} + \frac{\sqrt{x+6} - 3}{x-3} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow 3} \left[h(x) + \frac{(\sqrt{x+6} - 3)(\sqrt{x+6} + 3)}{(x-3)(\sqrt{x+6} + 3)} \right] = \lim_{x \rightarrow 3} \left[h(x) + \frac{(\sqrt{x+6})^2 - 3^2}{(x-3)(\sqrt{x+6} + 3)} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow 3} \left[h(x) + \frac{x+6-9}{(x-3)(\sqrt{x+6} + 3)} \right] = \lim_{x \rightarrow 3} \left[h(x) + \frac{x-3}{(x-3)(\sqrt{x+6} + 3)} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow 3} \left[h(x) + \frac{1}{\sqrt{x+6} + 3} \right] = \lim_{x \rightarrow 3} h(x) + \lim_{x \rightarrow 3} \frac{1}{\sqrt{x+6} + 3} = \frac{-7}{6} + \frac{1}{6} = -1 \end{aligned}$$

Άρα η f είναι παραγωγίσιμη στο 3 με $f'(3) = -1$

Η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο της $A(3, f(3))$ είναι :

$$\varepsilon: y - f(3) = f'(3)(x-3) \Leftrightarrow y - 3 = -1(x-3) \Leftrightarrow y - 3 = -x + 3 \Leftrightarrow x + y - 6 = 0$$

Δ2. Η $g(x)$ είναι πολωνυμική συνάρτηση βαθμού $n \geq 1$ οπότε

η $4g(x) + 9$ θα είναι βαθμού n ,

η $g'(x)$ θα είναι βαθμού $n - 1$, άρα

η $[g'(x)]^2$ θα είναι βαθμού $2(v-1)$, συνεπώς από την ισότητα

$$[g'(x)]^2 = 4g(x) + 9$$

$$\text{προκύπτει } \beta\alpha\theta\mu.[g'(x)]^2 = \beta\alpha\theta\mu.[4g(x) + 9]$$

άρα

$$2(v-1) = v \Leftrightarrow 2v - 2 = v \Leftrightarrow v = 2$$

Επομένως $g(x) = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$, $\alpha \neq 0$ και $g'(x) = 2\alpha x + \beta$

Οπότε :

$$\begin{aligned} [g'(x)]^2 = 4g(x) + 9 &\Leftrightarrow (2\alpha x + \beta)^2 = 4(\alpha x^2 + \beta x + \gamma) + 9 \\ &\Leftrightarrow 4\alpha^2 x^2 + 4\alpha\beta x + \beta^2 = 4\alpha x^2 + 4\beta x + 4\gamma + 9 \end{aligned}$$

Από την ισότητα των πολυωνύμων παίρνουμε :

$$\begin{cases} 4\alpha^2 = 4\alpha \\ 4\alpha\beta = 4\beta \\ \beta^2 = 4\gamma + 9 \end{cases} \stackrel{\alpha \neq 0}{\Leftrightarrow} \begin{cases} \alpha = 1 \\ 4\alpha\beta = 4\beta \\ \beta^2 = 4\gamma + 9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha = 1 \\ 4\beta = 4\beta \text{ ισχύει} \\ \beta^2 = 4\gamma + 9 \end{cases}$$

$$\text{Είναι } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(2+h) - g(2)}{h} = 3 \Leftrightarrow g'(2) = 3 \Leftrightarrow 4\alpha + \beta = 3 \stackrel{\alpha=1}{\Leftrightarrow} 4 + \beta = 3 \Leftrightarrow \beta = -1$$

$$\text{Επομένως } \beta^2 = 4\gamma + 9 \Leftrightarrow (-1)^2 = 4\gamma + 9 \Leftrightarrow 1 = 4\gamma + 9 \Leftrightarrow 4\gamma = -8 \Leftrightarrow \gamma = -2$$

Άρα

$$g(x) = x^2 - x - 2, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Δ3. i. Έστω $M(x_0, g(x_0))$ σημείο επαφής και ε η εφαπτομένη της C_g στο M .

Είναι :

$$\begin{aligned} \varepsilon : y - g(x_0) &= g'(x_0)(x - x_0) \Leftrightarrow y - (x_0^2 - x_0 - 2) = (2x_0 - 1)(x - x_0) \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow y - x_0^2 + x_0 + 2 = (2x_0 - 1)x - 2x_0^2 + x_0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow y = (2x_0 - 1)x - x_0^2 - 2 \end{aligned}$$

Η ε διέρχεται από το σημείο $B\left(\xi, -\frac{5}{2}\right)$ αν και μόνο αν

$$-\frac{5}{2} = (2x_0 - 1) \cdot \xi - x_0^2 - 2 \Leftrightarrow -5 = 4x_0\xi - 2\xi - 2x_0^2 - 4 \Leftrightarrow 2x_0^2 - 4\xi x_0 + 2\xi - 1 = 0 \quad (1)$$

Η (1) είναι εξίσωση 2^{ου} βαθμού ως προς x_0 με διακρίνουσα :

$$\Delta = (-4\xi)^2 - 4 \cdot 2(2\xi - 1) = 16\xi^2 - 16\xi + 8 = 8(2\xi^2 - 2\xi + 1) = 8(\xi^2 + \xi^2 - 2\xi + 1) = 8[\xi^2 + (\xi - 1)^2] > 0, \quad \text{για κάθε } \xi \in \mathbb{R}.$$

Επομένως έχει δύο ρίζες άνισες x_1, x_2 .

Άρα υπάρχουν δύο σημεία επαφής $M_1(x_1, g(x_1))$ και $M_2(x_2, g(x_2))$.

Αν $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ οι εφαπτόμενες της C_g στα M_1 και M_2 και λ_1 και λ_2 οι συντελεστές διεύθυνσης των εφαπτόμενων αντιστοίχως, τότε :

$$\lambda_1 \cdot \lambda_2 = g'(x_1)g'(x_2) = (2x_1 - 1)(2x_2 - 1) = 4x_1x_2 - 2x_1 - 2x_2 + 1 = 4x_1x_2 - 2(x_1 + x_2) + 1$$

Από τους τύπους Vieta είναι

$$x_1x_2 = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{2\xi - 1}{2} \quad \text{και} \quad x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha} = -\frac{-4\xi}{2} = 2\xi$$

Οπότε : $\lambda_1 \cdot \lambda_2 = 4 \frac{2\xi - 1}{2} - 2 \cdot 2\xi + 1 = 4\xi - 2 - 4\xi + 1 = -1$ και συνεπώς $\varepsilon_1 \perp \varepsilon_2$.

Άρα από το σημείο $B\left(\xi, -\frac{5}{2}\right)$ διέρχονται δύο εφαπτομένες της γραφικής

παράστασης της g , οι οποίες είναι κάθετες μεταξύ τους.

ii. Είναι $f'(3) = -1 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - f(3)}{x - 3} = -1 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x) - 3}{x - 3} = -1$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{x^2 - x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\frac{f(x^3 - 5) - 3}{(x^3 - 5) - 3}}{\frac{x^2 - x - 2}{(x^3 - 5) - 3}} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\frac{f(x^3 - 5) - 3}{(x^3 - 5) - 3}}{\frac{x^2 - x - 2}{x^3 - 8}}$$

► Για το $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{(x^3 - 5) - 3}$ θέτουμε $u = x^3 - 5$ οπότε

$\lim_{x \rightarrow 2} u = \lim_{x \rightarrow 2} (x^3 - 5) = 8 - 5 = 3$ και συνεπώς όταν $x \rightarrow 2$, $u \rightarrow 3$,

επομένως

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{(x^3 - 5) - 3} = \lim_{u \rightarrow 3} \frac{f(u) - 3}{u - 3} = f'(3) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - x - 2}{x^3 - 8} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x+1)}{x^3 - 2^3} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x+1)}{(x-2)(x^2 + 2x + 2^2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+1}{x^2 + 2x + 4} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

Αρα

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^3 - 5) - 3}{(x^3 - 5) - 3}}{\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - x - 2}{x^3 - 8}} = \frac{-1}{\frac{1}{4}} = -4.$$

3ο

2.3-2.4 Εξίσωση εφαπτομένης–Ρυθμός μεταβολής

3ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Είναι

$$f'(x) = \alpha e^x + 2\beta x \quad f''(x) = \alpha e^x + 2\beta$$

Η εφαπτομένη της C_f στο σημείο της $M(0, f'(0))$ έχει εξίσωση

$$y - f'(0) = f''(0)(x - 0) \Leftrightarrow$$

$$y - (\alpha e^0 + 2\beta \cdot 0) = (\alpha e^0 + 2\beta)x \Leftrightarrow y = (\alpha + 2\beta)x + \alpha$$

Η παραπάνω ευθεία ταυτίζεται με την $y = -6x + 2$ αν και μόνο

$$\begin{cases} \alpha + 2\beta = -6 \\ \alpha = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2 + 2\beta = -6 \\ \alpha = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \beta = -4 \\ \alpha = 2 \end{cases}$$

B2. Είναι

$$f(x) = 2e^x - 4x^2$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (2e^x - 4x^2) = 2 \cdot 0 - 4(+\infty) = -\infty$$

Είναι

$$|\eta_{\mu x}| \leq 1 \Leftrightarrow \left| \frac{1}{f(x)} \right| |\eta_{\mu x}| \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right| \Leftrightarrow - \left| \frac{1}{f(x)} \right| \leq \frac{\eta_{\mu x}}{f(x)} \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right|$$

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{f(x)} = 0$$

άρα από **κριτήριο παρεμβολής**

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta_{\mu x}}{f(x)} = 0.$$

B3. Είναι $\lambda_{\delta} = \frac{1}{2}$

οπότε **αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει** $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε

$$f'(x_0) = -2 \quad (1)$$

Είναι

$$f(x) = 2e^x - 4x^2 \quad \text{και} \quad f'(x) = 2e^x - 8x$$

άρα η (1) γίνεται

$$2e^{x_0} - 8x_0 = -2 \Leftrightarrow e^{x_0} - 4x_0 + 1 = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = e^x - 4x + 1, \quad x \in \mathbb{R}$$

- Η g είναι συνεχής στο $[0, 1]$ ως διαφορά συνεχών.
- $g(0) = 2 > 0$ και $g(1) = e - 3 < 0$

Άρα από **Θ . Bolzano** υπάρχει **ένα τουλάχιστον** $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε

$$g(x_0) = 0 \Leftrightarrow e^{x_0} - 4x_0 + 1 = 0.$$

3ο

Θ Ε Μ Α Γ

Γ1.i. Είναι $f(0) = 1$ οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x^2) - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x^2) - f(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left[\frac{f(x^2) - f(0)}{x^2} \cdot x \right] = f'(0) \cdot 0 = 0$$

γιατί $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x^2) - f(0)}{x^2} \stackrel{u=x^2}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(u) - f(0)}{u} = f'(0)$

ii. Είναι

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(2x) - 1}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(f(2x) - 1)(f(2x) + 1)}{x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(f(2x) - f(0))(f(2x) + 1)}{x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left[2 \frac{f(2x) - f(0)}{2x} (f(2x) + 1) \right] = 2f'(0)(1+1) = 4f'(0) \end{aligned}$$

γιατί $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(2x) - f(0)}{2x} \stackrel{k=2x}{=} \lim_{k \rightarrow 0} \frac{f(k) - f(0)}{k} = f'(0)$ και

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(2x) = f(0) = 1 \text{ αφού η } f(2x) \text{ είναι συνεχής ως σύνθεση των συνεχών}$$

f (παραγωγίσιμη) και $2x$

Γ3. Είναι

$$f^2(x) - 4f(x) = x^2 - 3 \Leftrightarrow f^2(x) - 4f(x) + 4 = x^2 - 3 + 4 \Leftrightarrow (f(x) - 2)^2 = x^2 + 1$$

Θέτουμε $g(x) = f(x) - 2$ οπότε $g^2(x) = x^2 + 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι

$$x^2 + 1 \neq 0 \Leftrightarrow g^2(x) \neq 0 \Leftrightarrow g(x) \neq 0 \text{ και}$$

g συνεχής ως διαφορά συνεχών, αρα η g διατηρεί σταθερό πρόσημο στο \mathbb{R} .

Είναι

$$g(0) = f(0) - 2 = 1 - 2 = -1 < 0 \text{ άρα } g(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Επομένως

$$g(x) = -\sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) - 2 = -\sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) = 2 - \sqrt{x^2 + 1}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Γ3.i. Έστω $N(x_0, f(x_0))$ το σημείο επαφής. Η εξίσωση εφαπτομένης θα είναι

$$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \Leftrightarrow y - \left(2 - \sqrt{x_0^2 + 1}\right) = \frac{-x_0}{\sqrt{x_0^2 + 1}}(x - x_0)$$

και επειδή διέρχεται από το σημείο $B\left(0, \frac{3}{2}\right)$ θα επαληθεύεται από αυτό.

Δηλαδή θα ισχύει

$$\frac{3}{2} - \left(2 - \sqrt{x_0^2 + 1}\right) = \frac{-x_0}{\sqrt{x_0^2 + 1}}(0 - x_0) \Leftrightarrow \frac{-1}{2} + \sqrt{x_0^2 + 1} = \frac{x_0^2}{\sqrt{x_0^2 + 1}} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{-1}{2}\sqrt{x_0^2 + 1} + \left(\sqrt{x_0^2 + 1}\right)^2 = x_0^2 \Leftrightarrow \frac{-1}{2}\sqrt{x_0^2 + 1} + x_0^2 + 1 = x_0^2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{x_0^2 + 1} = 2 \Leftrightarrow x_0^2 + 1 = 4 \Leftrightarrow x_0^2 = 3 \Leftrightarrow x_0 = \pm\sqrt{3}$$

- Για $x_0 = \sqrt{3}$ είναι $y = \frac{-\sqrt{3}}{2}x + \frac{3}{2}$

- Για $x_0 = -\sqrt{3}$ είναι $y = \frac{\sqrt{3}}{2}x + \frac{3}{2}$

ii. Έστω $M(x, f(x))$ σημείο της C_f με $x > 0$

Είναι $\overrightarrow{OA} = (0, 1)$, $\overrightarrow{OM} = (x, f(x))$ οπότε

$$(\text{OAM}) = \frac{1}{2} \left| \det \left(\overrightarrow{OA}, \overrightarrow{OM} \right) \right| = \frac{1}{2} \left| \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ x & f(x) \end{vmatrix} \right| = \frac{1}{2} |x| = \frac{1}{2} x$$

Επειδή η τετμημένη μεταβάλλεται συναρτήσει του χρόνου έχουμε

$$E(t) = \frac{1}{2} x(t).$$

Άρα

$$E'(t) = \frac{1}{2} x'(t) \text{ και επειδή } x'(t) = 2 \text{ cm/sec,}$$

προκύπτει ότι το **εμβαδόν μεταβάλλεται με ρυθμό**

$$E'(t) = 1 \text{ cm}^2 / \text{sec.}$$

3ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Αφού η f είναι συνεχής στο $A = (1, +\infty)$ και γνησίως αύξουσα θα έχει σύνολο τιμών το

$$f(A) = (B, \Gamma) \text{ όπου } B = \lim_{x \rightarrow 1} f(x) \text{ και } \Gamma = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$$

Αλλά $f(A) = (0, +\infty)$

Επομένως είναι

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$$

Αφού η g είναι συνεχής στο $A = (1, +\infty)$ και γνησίως φθίνουσα θα έχει σύνολο τιμών το

$$g(A) = (\Delta, E) \text{ όπου } \Delta = \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) \text{ και } E = \lim_{x \rightarrow 1} g(x)$$

Αλλά $g(A) = (0, 1)$

Επομένως είναι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow 1} g(x) = 1$$

Επειδή $D_f \cap D_g = (1, +\infty)$, για το πεδίο ορισμού της h πρέπει:

$$\left\{ \begin{array}{l} x \in (1, +\infty) \\ \text{και} \\ g(x) \neq 0 \text{ που ισχύει αφού } g(A) = (0, 1) \text{ συνεπώς } 0 < g(x) < 1 \text{ για κάθε } x > 1 \end{array} \right.$$

Άρα το πεδίο ορισμού της h είναι $D_h = (1, +\infty)$

Για κάθε $x_1, x_2 \in (1, +\infty)$ με $x_1 < x_2$ έχουμε

$$x_1 < x_2 \stackrel{f:\text{γν.αυξ.}}{\Leftrightarrow} f(x_1) < f(x_2) \quad (1)$$

$$x_1 < x_2 \stackrel{g:\text{γν.φθιν.}}{\Leftrightarrow} g(x_1) > g(x_2) \stackrel{g(x)>0}{\Leftrightarrow} \frac{1}{g(x_1)} < \frac{1}{g(x_2)} \quad (2)$$

Επειδή λόγω του συνόλου τιμών είναι $f(x) > 0$ και $g(x) > 0$ για κάθε $x > 1$, με πολλαπλασιασμό κατά μέλη των (1), (2) προκύπτει:

$$\frac{f(x_1)}{g(x_1)} < \frac{f(x_2)}{g(x_2)} \Leftrightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(x_1) < \left(\frac{f}{g}\right)(x_2) \Leftrightarrow h(x_1) < h(x_2)$$

Άρα η h είναι **γνησίως αύξουσα** συνάρτηση .

Για το σύνολο τιμών της h έχουμε

- Η h είναι συνεχής στο $D_h = (1, +\infty)$ ως πηλίκο συνεχών συναρτήσεων.

- $$\lim_{x \rightarrow 1} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow 1} f(x)}{\lim_{x \rightarrow 1} g(x)} = \frac{0}{1} = 0$$

- $$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = 0 \\ g(x) > 0 \text{ για κάθε } x > 1 \end{array} \right\} \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{g(x)} = +\infty$$

Οπότε
$$\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[f(x) \frac{1}{g(x)} \right] = (+\infty) \cdot (+\infty) = +\infty$$

Άρα η h έχει **σύνολο τιμών** το

$$\boxed{h(A) = (0, +\infty)}$$

Δ2. Το $2016 \in h(A) = (0, +\infty)$ άρα υπάρχει $x_0 \in A = (1, +\infty)$ τέτοιο ώστε

$$h(x_0) = 2016.$$

Η h είναι **γνησίως αύξουσα** άρα **1-1** και συνεπώς το x_0 είναι **μοναδικό**.

Δ3. Πρέπει

$$\left\{ \begin{array}{l} x \in \mathbb{R} \\ e^x + 1 \in A \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x \in \mathbb{R} \\ e^x + 1 > 1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x \in \mathbb{R} \\ e^x > 0 \end{array} \right\} \text{ που ισχύει .}$$

Άρα για κάθε $x \in \mathbb{R}$, έχουμε :

$$\begin{aligned} f(e^x + 1)g(2) - g(e^x + 1)f(2) < 0 &\Leftrightarrow f(e^x + 1)g(2) < g(e^x + 1)f(2) \quad \overset{g(x) > 0 \text{ για κάθε } x > 1}{\Leftrightarrow} \\ \Leftrightarrow \frac{f(e^x + 1)}{g(e^x + 1)} < \frac{f(2)}{g(2)} &\Leftrightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(e^x + 1) < \left(\frac{f}{g}\right)(2) \Leftrightarrow h(e^x + 1) < h(2) \quad \overset{h: \text{γν. αυξ.}}{\Leftrightarrow} \\ \Leftrightarrow e^x + 1 < 2 &\Leftrightarrow e^x < 1 \Leftrightarrow e^x < e^0 \Leftrightarrow x < 0 \end{aligned}$$

Άρα η ανίσωση **αληθεύει για κάθε** $x \in (-\infty, 0)$.

Δ4.i. Για κάθε $x > 0$, είναι :

$$\begin{aligned}
& (f \circ \varphi)(x) \cdot g(|\ln x| + 2) = (g \circ \varphi)(x) \cdot f(|\ln x| + 2) \Leftrightarrow \\
& \Leftrightarrow f(\varphi(x)) \cdot g(|\ln x| + 2) = g(\varphi(x)) \cdot f(|\ln x| + 2) \Leftrightarrow \\
& \Leftrightarrow \frac{f(\varphi(x))}{g(\varphi(x))} = \frac{f(|\ln x| + 2)}{g(|\ln x| + 2)} \Leftrightarrow \\
& \Leftrightarrow \left(\frac{f}{g}\right)(\varphi(x)) = \left(\frac{f}{g}\right)(|\ln x| + 2) \Leftrightarrow \\
& \Leftrightarrow h(\varphi(x)) = h(|\ln x| + 2) \stackrel{h:1-1}{\Leftrightarrow}
\end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow \varphi(x) = |\ln x| + 2, \quad x > 0$$

ii. Αν Α και Β είναι τα σημεία στα οποία η ευθεία $y = c$ τέμνει την C_φ αρκεί να δείξουμε ότι

$$\varphi'(x_A) \cdot \varphi'(x_B) = -1$$

Για κάθε $x > 0$, είναι :

$$\varphi(x) = c \Leftrightarrow |\ln x| + 2 = c \Leftrightarrow |\ln x| = c - 2 \stackrel{c > 2}{\Leftrightarrow} \begin{cases} \ln x = c - 2 \\ \text{ή} \\ \ln x = 2 - c \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = e^{c-2} \\ \text{ή} \\ x = e^{2-c} \end{cases}$$

Άρα η ευθεία $y = c$ τέμνει τη γραφική παράσταση της φ σε δύο ακριβώς σημεία τα

$$A(e^{c-2}, c) \quad \text{και} \quad B(e^{2-c}, c)$$

Είναι $\varphi(x) = |\ln x| + 2, \quad x > 0$.

Αν $\ln x < 0 \Leftrightarrow 0 < x < 1$ τότε $\varphi(x) = -\ln x + 2$

Αν

$$\ln x \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 1 \quad \text{τότε} \quad \varphi(x) = \ln x + 2$$

Άρα

$$\varphi(x) = \begin{cases} -\ln x + 2, & \text{αν } 0 < x < 1 \\ \ln x + 2, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$$

Αν $0 < x < 1$ τότε

$$\varphi'(x) = (-\ln x + 2)' = -\frac{1}{x}$$

Αν $x > 1$ τότε

$$\varphi'(x) = (\ln x + 2)' = \frac{1}{x}$$

Είναι

$$c > 2 \Leftrightarrow c - 2 > 0 \Leftrightarrow e^{c-2} > e^0 \Leftrightarrow e^{c-2} > 1,$$

άρα

$$\varphi'(x_A) = \varphi'(e^{c-2}) = \frac{1}{e^{c-2}}$$

Είναι

$$c > 2 \Leftrightarrow 2 - c < 0 \Leftrightarrow e^{2-c} < e^0 \Leftrightarrow e^{2-c} < 1,$$

άρα

$$\varphi'(x_B) = \varphi'(e^{2-c}) = -\frac{1}{e^{2-c}}$$

Επομένως

$$\varphi'(x_A) \cdot \varphi'(x_B) = \frac{1}{e^{c-2}} \cdot \left(-\frac{1}{e^{2-c}} \right) = -\frac{1}{e^{c-2} \cdot e^{2-c}} = -\frac{1}{e^{c-2+2-c}} = -\frac{1}{e^0} = -1$$

2.5 Θεώρημα του Rolle

4ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Είναι

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)f(x) + \eta\mu(x^2-4)}{\sqrt{x-1}-1} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{((x-2)f(x) + \eta\mu(x^2-4))(\sqrt{x-1}+1)}{(\sqrt{x-1}-1)(\sqrt{x-1}+1)} = \\
 &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{((x-2)f(x) + \eta\mu(x^2-4))(\sqrt{x-1}+1)}{x-2} \\
 &= \lim_{x \rightarrow 2} \left[\left(\frac{(x-2)f(x)}{x-2} + \frac{\eta\mu(x^2-4)}{x-2} \right) (\sqrt{x-1}+1) \right] \\
 &= \lim_{x \rightarrow 2} \left[\left(f(x) + (x+2) \frac{\eta\mu(x^2-4)}{(x-2)(x+2)} \right) (\sqrt{x-1}+1) \right] \\
 &= \lim_{x \rightarrow 2} \left[\left(f(x) + (x+2) \frac{\eta\mu(x^2-4)}{x^2-4} \right) (\sqrt{x-1}+1) \right] \\
 &= (f(2) + 4 \cdot 1) \cdot 2 = 2f(2) + 8
 \end{aligned}$$

αφού η f είναι συνεχής στο 2 (ως παραγωγίσιμη) και

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x^2-4)}{x^2-4} \stackrel{u=x^2-4}{=} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u}{u} = 1$$

Άρα

$$\boxed{2f(2) + 8 = -2 \Leftrightarrow f(2) = -5}$$

Από τη σχέση

$$f^2(x) + f(x^2) = 2x^2 \text{ για } x=1$$

έχουμε :

$$f^2(1) + f(1) = 2 \Leftrightarrow f^2(1) + f(1) - 2 = 0 \Leftrightarrow f(1) = 1 \quad \text{ή} \quad f(1) = -2$$

Αλλά η f είναι συνεχής και $f(x) \neq 0$

Άρα η f διατηρεί **σταθερό πρόσημο** στο \mathbb{R} και επειδή $f(2) = -5 < 0$ θα είναι $f(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Επομένως

$$\boxed{f(1) = -2}$$

B2. Η εξίσωση της **εφαπτομένης** της γραφικής παράστασης της f στο $A(1, f(1))$ είναι

$$\varepsilon: y - f(1) = f'(1)(x - 1).$$

Για να βρούμε την $f'(1)$, παραγωγίζουμε τα δύο μέλη της σχέσης

$$f^2(x) + f(x^2) = 2x^2$$

και παίρνουμε :

$$2f(x)f'(x) + f'(x^2)2x = 4x$$

Για $x=1$, έχουμε

$$2f(1)f'(1) + 2f'(1) = 4 \stackrel{f(1)=-2}{\Leftrightarrow} -4f'(1) + 2f'(1) = 4 \Leftrightarrow f'(1) = -2$$

Επομένως

$$\boxed{\varepsilon: y - (-2) = -2(x - 1) \Leftrightarrow y = -2x}$$

B3. Η εξίσωση : $(x-3)f'(x) + f(x) = 1$ γράφεται :

$$(x-3)f'(x) + f(x) - 1 = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = (x-3)f(x) - x, \quad x \in [1, 2].$$

- Η g είναι παραγωγίσιμη στο $[1, 3]$ με $g'(x) = (x-3)f'(x) + f(x) - 1$
- $g(1) = -2f(1) - 1 = -2(-2) - 1 = 3$
- $g(2) = -f(2) - 2 = -(-5) - 2 = 3$

Επομένως $g(1) = g(2)$ και συνεπώς για την g ισχύουν οι προϋποθέσεις του

Θ. Rolle στο διάστημα $[1, 2]$.

Άρα η εξίσωση

$$g'(x) = 0 \Leftrightarrow (x-3)f'(x) + f(x) - 1 = 0 \Leftrightarrow (x-3)f'(x) + f(x) = 1$$

έχει **μια τουλάχιστον ρίζα** στο $(1, 2)$.

4ο

Θ Ε Μ Α Γ

Π1. Έστω ότι $g(\alpha) = 0$. Τότε για $x = \alpha$ η δοθείσα σχέση γίνεται :

$$f(\alpha)g'(\alpha) - g(\alpha)f'(\alpha) \neq 0 \stackrel{f(\alpha)=0}{\Leftrightarrow} 0 \cdot g'(\alpha) - 0 \cdot f'(\alpha) \neq 0 \Leftrightarrow 0 \neq 0, \text{ \textbf{άτοπο}.}$$

Ομοίως έστω ότι $g(\beta) = 0$.

Τότε για $x = \beta$ η δοθείσα σχέση γίνεται :

$$f(\beta)g'(\beta) - g(\beta)f'(\beta) \neq 0 \Leftrightarrow 0 \cdot g'(\beta) - 0 \cdot f'(\beta) \neq 0 \Leftrightarrow 0 \neq 0, \text{ \textbf{\u03ac\u03c4\u03bf\u03c0\u03bf}.}$$

\u03932. \u038c\u03c3\u03c4\u03c9 \u03c4\u03b9 **\u03b4\u03b5\u03bd \u03bd\u03ac\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9** $x_0 \in (\alpha, \beta)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9 \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5 $g(x_0) = 0$.

\u038c\u03c1\u03b1 $g(x) \neq 0$ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03ba\u03ac\u03b8\u03b5 $x \in (\alpha, \beta)$.

\u038c\u03c0\u03b9\u03c3\u03b7\u03c3 \u03bb\u03cc\u03b3\u03c9 **i)** \u03b5\u03c1\u03c9\u03c4\u03b7\u03bc\u03b1\u03c4\u03bf\u03c3

$$g(\alpha) \neq 0 \text{ \u03ba\u03b9 } g(\beta) \neq 0$$

\u038c\u03c0\u03bf\u03bc\u03b5\u03bd\u03c9\u03c3

$$g(x) \neq 0 \text{ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03ba\u03ac\u03b8\u03b5 } x \in [\alpha, \beta].$$

\u038c\u03c0\u03c4\u03b5 \u03c9\u03c1\u03b9\u03b6\u03b5\u03c4\u03b1\u03b9 \u03b7 \u03c3\u03bd\u03ac\u03c1\u03c4\u03b7\u03c3\u03b7 :

$$h(x) = \frac{f(x)}{g(x)}, \quad x \in [\alpha, \beta].$$

- \u038c h \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1\u03b9 \u03c0\u03b1\u03c1\u03b1\u03b3\u03c9\u03b3\u03b9\u03c3\u03b9\u03bc\u03b7 \u03c3\u03c4\u03c9 $[\alpha, \beta]$, \u03bc\u03b5

$$h'(x) = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$$

- $h(\alpha) = \frac{f(\alpha)}{g(\alpha)} = \frac{0}{g(\alpha)} = 0$ \u03ba\u03b9 $h(\beta) = \frac{f(\beta)}{g(\beta)} = \frac{0}{g(\beta)} = 0$.

\u038c\u03c0\u03bf\u03bc\u03b5\u03bd\u03c9\u03c3 $h(\alpha) = h(\beta) = 0$ \u03ba\u03b9 \u03c3\u03bd\u03b5\u03c0\u03c9\u03c3 \u03b3\u03b9\u03b1 \u03c4\u03b7\u03bd h \u03b9\u03c3\u03c7\u03cc\u03c5\u03bd \u03c9\u03b9 \u03c0\u03c1\u03cc\u03c5\u03c0\u03b8\u03b5\u03c3\u03b5\u03b9\u03c3 \u03c4\u03bf\u03c5

\u0398. Rolle \u03c3\u03c4\u03c9 \u03b4\u03b9\u03ac\u03c3\u03c4\u03b7\u03bc\u03b1 $[\alpha, \beta]$.

\u038c\u03c1\u03b1 \u03b8\u03b1 \u03bd\u03ac\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 $\xi \in (\rho_1, \rho_2)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9 \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5

$$h'(\xi) = 0 \Leftrightarrow f'(\xi)g(\xi) - f(\xi)g'(\xi) = 0, \text{ \u03ac\u03c4\u03bf\u03c0\u03bf}$$

\u03b1\u03c6\u03cc\u03c5

$$f'(x)g(x) - f(x)g'(x) \neq 0, \text{ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03ba\u03ac\u03b8\u03b5 } x \in \Delta = [\alpha, \beta].$$

\u038c\u03c1\u03b1 \u03bd\u03ac\u03c1\u03c7\u03b5\u03b9 **\u03b5\u03bd\u03b1 \u03c4\u03bf\u03c5\u03bb\u03ac\u03c7\u03b9\u03c3\u03c4\u03bf\u03bd** $x_0 \in (\alpha, \beta)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9 \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5

$$\boxed{g(x_0) = 0}$$

\u03933. \u038c\u03c3\u03c4\u03c9 \u03c4\u03b9 \u03bd\u03ac\u03c1\u03c7\u03bf\u03bd $x_1 \neq x_2 \in (\alpha, \beta)$ \u03c4\u03b5\u03c4\u03bf\u03b9 \u03c9\u03c3\u03c4\u03b5

$$g(x_1) = g(x_2) = 0.$$

\u038c\u03c1\u03c9\u03c1\u03b9\u03c3 \u03c0\u03b5\u03c1\u03b9\u03bf\u03c1\u03b9\u03c3\u03bc\u03cc \u03c4\u03b7\u03c3 \u03b3\u03b5\u03bd\u03b9\u03ba\u03cc\u03c4\u03b7\u03c4\u03b1\u03c3, \u03b5\u03c3\u03c4\u03c9 $x_1 < x_2$

\u038c\u03c0\u03b5\u03b9\u03b4\u03b7

$f(x) \neq 0$ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03ba\u03ac\u03b8\u03b5 $x \in (\alpha, \beta)$ \u03b8\u03b1 \u03b5\u03b9\u03bd\u03b1\u03b9 \u03ba\u03b9 $f(x) \neq 0$ \u03b3\u03b9\u03b1 \u03ba\u03ac\u03b8\u03b5 $x \in [x_1, x_2] \subseteq (\alpha, \beta)$

\u038c\u03b5\u03c9\u03c1\u03cc\u03bc\u03b5 \u03c4\u03b7 \u03c3\u03bd\u03ac\u03c1\u03c4\u03b7\u03c3\u03b7

$$\varphi(x) = \frac{g(x)}{f(x)}, \quad x \in [x_1, x_2].$$

- Η φ είναι παραγωγίσιμη στο $[x_1, x_2] \subseteq (\alpha, \beta)$, με

$$\varphi'(x) = \frac{g'(x)f(x) - g(x)f'(x)}{f^2(x)}$$

- $\varphi(x_1) = \frac{g(x_1)}{f(x_1)} = \frac{0}{f(x_1)} = 0$ και $\varphi(x_2) = \frac{g(x_2)}{f(x_2)} = \frac{0}{f(x_2)} = 0$.

Επομένως $\varphi(x_1) = \varphi(x_2) = 0$ και συνεπώς για την φ ισχύουν οι προϋποθέσεις του **Θ. Rolle** στο διάστημα $[x_1, x_2]$.

Άρα θα υπάρξει $\xi_0 \in (x_1, x_2) \subseteq (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε

$$\varphi'(\xi) = 0 \Leftrightarrow g'(\xi_0)f(\xi_0) - g(\xi_0)f'(\xi_0) = 0 \Leftrightarrow f'(\xi_0)g(\xi_0) - f(\xi_0)g'(\xi_0) = 0, \text{ άτοπο}$$

Άρα υπάρχει **μοναδικό** $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε

$$\boxed{g(x_0) = 0}$$

4ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Αρκεί να δείξουμε ότι η f είναι 1-1 συνάρτηση.

Έστω ότι υπάρχουν $x_1 \neq x_2$ τέτοια ώστε $f(x_1) = f(x_2)$. Έστω $x_1 < x_2$.

Αφού η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} ισχύει το **Θ. Rolle** στο $[x_1, x_2]$

οπότε υπάρχει $x_0 \in (x_1, x_2)$ ώστε

$$f'(x_0) = 0, \text{ άτοπο αφού } f'(x) \neq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Άρα για κάθε $x_1 \neq x_2$ είναι $f(x_1) \neq f(x_2)$ και συνεπώς η f είναι **1-1** συνάρτηση.

Δ2. Είναι

$$f^{-1}(9) = 2 \Leftrightarrow f(2) = 9 \text{ και } f^{-1}(4) = 3 \Leftrightarrow f(3) = 4.$$

i. Είναι :

$$\begin{aligned} f^{-1}(5 + f(x^2 - 1)) = 2 &\Leftrightarrow f^{-1}(5 + f(x^2 - 1)) = f^{-1}(9) \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow f(f^{-1}(5 + f(x^2 - 1))) &= f(f^{-1}(9)) \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow 5 + f(x^2 - 1) = 9 &\Leftrightarrow f(x^2 - 1) = 4 \Leftrightarrow f^{-1}(f(x^2 - 1)) = f^{-1}(4) \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow x^2 - 1 = 3 &\Leftrightarrow x^2 = 4 \Leftrightarrow x = \pm 2 \end{aligned}$$

ii. Είναι

$$2g(\xi) + \xi = 0 \Leftrightarrow 2 \frac{f(\xi)}{f'(\xi)} + \xi = 0 \Leftrightarrow 2f(\xi) + \xi f'(\xi) = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = x^2 f(x)$, $x \in \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} ως γινόμενο παραγωγίσιμων με

$$h'(x) = 2xf(x) + x^2 f'(x)$$

Είναι

$$h(2) = 2^2 f(2) = 4 \cdot 9 = 36 \quad \text{και} \quad h(3) = 3^2 f(3) = 9 \cdot 4 = 36$$

αρα

$$h(2) = h(3)$$

οπότε ισχύει το **Θ. Rolle** και συνεπώς υπάρχει $\xi \in (2, 3)$ ώστε

$$h'(\xi) = 0 \Leftrightarrow 2\xi f(\xi) + \xi^2 f'(\xi) = 0 \Leftrightarrow 2f(\xi) + \xi f'(\xi) = 0 \Leftrightarrow 2g(\xi) + \xi = 0$$

Δ3. Αρκεί να δείξουμε ότι η g είναι παραγωγίσιμη στο x_0 με $g'(x_0) = 1$ όπου

$$g(x_0) = 0 \Leftrightarrow \frac{f(x_0)}{f'(x_0)} = 0 \Leftrightarrow f(x_0) = 0.$$

Έχουμε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{\frac{f(x)}{f'(x)} - 0}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{f'(x)(x - x_0)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow x_0} \left[\frac{1}{f'(x)} \cdot \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \right] = \frac{1}{\lim_{x \rightarrow x_0} f'(x)} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \stackrel{f: \text{συνεχής}}{=} \frac{1}{f'(x_0)} f'(x_0) = 1 \end{aligned}$$

Άρα η g είναι **παραγωγίσιμη** με

$$\boxed{g'(x_0) = 1}$$

5ο

2.6 Θεώρημα Μέσης Τιμής Διαφορικού Λογισμού

5ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $A(0, f(0))$ έχει εξίσωση

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y = f'(0)x + f(0)$$

η οποία ταυτίζεται με την $y = 2x + 1$ αν και μόνο αν

$$\begin{cases} f'(0) = 2 \\ f(0) = 1 \end{cases}$$

B2. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$ οπότε από το **Θ.Μ.Τ.** για την f στο $[0, 1]$ υπάρχει $x_0 \in (0, 1)$ ώστε

$$f'(x_0) = \frac{f(1) - f(0)}{1 - 0} = f(1) - f(0)$$

Η f' είναι γνησίως φθίνουσα οπότε έχουμε

$$\begin{aligned} 0 < x_0 < 1 &\Leftrightarrow f'(0) > f'(x_0) > f'(1) \Leftrightarrow 2 > f(1) - f(0) > 1 \\ &\Leftrightarrow 2 > f(1) - 1 > 1 \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$2 < f(1) < 3$$

B3. Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = (2 - 3x)f(x) - f(1 - x) + 4x, \quad x \in [0, 1]$$

Είναι $g(0) = 2f(0) - f(1) = 2 \cdot 1 - f(1) = 2 - f(1) < 0$ αφού $f(1) > 2$

$$g(1) = -f(1) - f(0) + 4 = -f(1) - 1 + 4 = 3 - f(1) > 0 \text{ αφού } f(1) < 3.$$

Επειδή η g είναι συνεχής στο $[0, 1]$ ως παραγωγίσιμη, από το **Θ. Bolzano** υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, 1)$ τέτοιο ώστε

$$g(\xi) = 0 \Leftrightarrow (2 - 3\xi)f(\xi) - f(1 - \xi) + 4\xi = 0 \Leftrightarrow (2 - 3\xi)f(\xi) = f(1 - \xi) - 4\xi.$$

5ο

Θ Ε Μ Α Γ

Γ1. Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = x^2 f(x) - x, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Η g είναι παραγωγίσιμη άρα και συνεχής, με

$$g'(x) = 2xf(x) + x^2f'(x) - 1.$$

Είναι

$$g(-1) = f(-1) + 1 \stackrel{(1)}{=} f(1) - 2 + 1 = f(1) - 1 \quad \text{και} \quad g(1) = f(1) - 1$$

Άρα $g(-1) = g(1)$ επομένως από το **Θ. Rolle** υπάρχει $x_0 \in (-1, 1)$

τέτοιο ώστε

$$g'(x_0) = 0 \Leftrightarrow 2x_0f(x_0) + x_0^2f'(x_0) - 1 = 0 \Leftrightarrow x_0^2f'(x_0) = 1 - 2x_0f(x_0)$$

άρα το x_0 είναι ρίζα της εξίσωσης

$$\boxed{x^2f'(x) = 1 - 2xf(x)}$$

Γ2. Η f είναι παραγωγίσιμη συνάρτηση οπότε από **Θ.Μ.Τ.** στα $[-1, 0]$ και $[0, 1]$ υπάρχουν $x_1 \in (-1, 0)$ και $x_2 \in (0, 1)$ τέτοια ώστε

$$f'(x_1) = \frac{f(0) - f(-1)}{0 - (-1)} = f(0) - f(-1) \quad \text{και} \quad f'(x_2) = \frac{f(1) - f(0)}{1 - 0} = f(1) - f(0)$$

Συνεπώς

$$\boxed{f'(x_1) + f'(x_2) = f(1) - f(-1) \stackrel{(1)}{=} f(1) - (f(1) - 2) = 2}$$

Γ3. Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) - f(1) + 1$ η οποία είναι συνεχής ως παραγωγίσιμη και

$$h(-1) = f(-1) - f(1) + 1 \stackrel{(1)}{=} f(1) - 2 - f(1) + 1 = -1 < 0$$

$$h(1) = f(1) - f(1) + 1 = 1 > 0$$

Άρα από **Θ. Bolzano** υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (-1, 1)$ τέτοιο ώστε

$$h(\xi) = 0 \Leftrightarrow f(\xi) = f(1) - 1$$

Γ4. Από **Θ.Μ.Τ.** για την f στα $[-1, \xi]$ και $[\xi, 1]$ υπάρχουν

$$\xi_1 \in (-1, \xi) \quad \text{και} \quad \xi_2 \in (\xi, 1)$$

τέτοια ώστε

$$f'(\xi_1) = \frac{f(\xi) - f(-1)}{\xi - (-1)} = \frac{f(1) - 1 - (f(1) - 2)}{\xi - (-1)} = \frac{1}{\xi + 1}$$

$$f'(\xi_2) = \frac{f(1) - f(\xi)}{1 - \xi} = \frac{f(1) - (f(1) - 1)}{1 - \xi} = \frac{1}{1 - \xi}$$

Οπότε

$$\frac{1}{f'(\xi_1)} + \frac{1}{f'(\xi_2)} = \xi + 1 + 1 - \xi = 2$$

5ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Για κάθε $x \neq 1$ είναι

$$g'(x) = \left(\frac{f(x)}{x-1} \right)' = \frac{f'(x)(x-1) - f(x)}{(x-1)^2} \quad (1)$$

• Για $x > 1$ η f είναι συνεχής στο $[1, x]$ και παραγωγίσιμη στο $(1, x)$.
Σύμφωνα με το **Θ.Μ.Τ.** υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, x)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f(1)}{x-1} \stackrel{f(1)=0}{\Leftrightarrow} f'(\xi) = \frac{f(x)}{x-1}$$

Όμως η f' είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} και $1 < \xi < x$, επομένως :

$$\xi < x \Leftrightarrow f'(\xi) < f'(x) \Leftrightarrow \frac{f(x)}{x-1} < f'(x) \stackrel{x-1>0}{\Leftrightarrow} f(x) < f'(x)(x-1) \Leftrightarrow f'(x)(x-1) - f(x) > 0$$

• Για $x < 1$ η f είναι συνεχής στο $[x, 1]$ και παραγωγίσιμη στο $(x, 1)$.
Σύμφωνα με το **Θ.Μ.Τ.** υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (x, 1)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(\xi) = \frac{f(1) - f(x)}{1-x} \stackrel{f(1)=0}{\Leftrightarrow} f'(\xi) = \frac{-f(x)}{1-x} \Leftrightarrow f'(\xi) = \frac{f(x)}{x-1}$$

Όμως η f' είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} και $x < \xi < 1$,
επομένως :

$$x < \xi \Leftrightarrow f'(x) < f'(\xi) \Leftrightarrow f'(x) < \frac{f(x)}{x-1} \stackrel{x-1<0}{\Leftrightarrow} f'(x)(x-1) > f(x) \Leftrightarrow f'(x)(x-1) - f(x) > 0$$

Επομένως για κάθε $x \neq 1$ είναι $f'(x)(x-1) - f(x) > 0$ και επειδή $(x-1)^2 > 0$
από την (1) προκύπτει :

$$\boxed{g'(x) > 0} \quad \text{για κάθε } x \neq 1.$$

Δ2. i. Αφού $\kappa \notin [\alpha, \beta]$, χωρίς βλάβη της γενικότητας, έστω $\alpha < \beta < \kappa$.

Τα σημεία A, B, M είναι συννευθιακά επομένως

$$\lambda_{AB} = \lambda_{BM} \Leftrightarrow \frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta - \alpha} = \frac{\lambda - f(\beta)}{\kappa - \beta}$$

Έστω ότι το σημείο $M(\kappa, \lambda)$ ανήκει στη γραφική παράσταση της f .

Τότε είναι $\lambda = f(\kappa)$ και επομένως

$$\frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta - \alpha} = \frac{f(\kappa) - f(\beta)}{\kappa - \beta} \quad (1)$$

Η f είναι παραγωγίσιμη άρα και συνεχής στο \mathbb{R} , οπότε από **Θ.Μ.Τ.** στα

$$[\alpha, \beta], [\beta, \kappa],$$

υπάρχουν $x_1 \in (\alpha, \beta)$, $x_2 \in (\beta, \kappa)$ τέτοια ώστε

$$f'(x_1) = \frac{f(\beta) - f(\alpha)}{\beta - \alpha}, \quad f'(x_2) = \frac{f(\kappa) - f(\beta)}{\kappa - \beta}$$

Λόγω της σχέσης (1) προκύπτει $f'(x_1) = f'(x_2)$.

Η f' είναι γνησίως αύξουσα άρα 1-1, οπότε είναι $x_1 = x_2$, άτοπο.

Άρα το σημείο $M(\kappa, \lambda)$ **δεν μπορεί να ανήκει** στη γραφική παράσταση της f .

ii. Η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(\gamma, f(\gamma))$ έχει εξίσωση

$$\delta: y - f(\gamma) = f'(\gamma)(x - \gamma)$$

Η δ διέρχεται από το σημείο $M(\kappa, \lambda)$ αν και μόνο αν

$$\lambda - f(\gamma) = f'(\gamma)(\kappa - \gamma).$$

Άρα αρκεί να δείξουμε ότι η εξίσωση $\lambda - f(x) = f'(x)(\kappa - x)$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα (α, β) .

Η εξίσωση ισοδύναμα γράφεται

$$\begin{aligned} \lambda - f(x) = f'(x)(\kappa - x) &\Leftrightarrow \lambda - f(x) - f'(x)(\kappa - x) = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow f'(x)(x - \kappa) + \lambda - f(x) = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow (f(x) - \lambda)'(x - \kappa) - (f(x) - \lambda)(x - \kappa)' = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \frac{(f(x) - \lambda)'(x - \kappa) - (f(x) - \lambda)(x - \kappa)'}{(x - \kappa)^2} = 0 \Leftrightarrow \left(\frac{f(x) - \lambda}{x - \kappa} \right)' = 0 \end{aligned}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$G(x) = \frac{f(x) - \lambda}{x - \kappa}, \quad x \in [\alpha, \beta].$$

Η G είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) με

$$\begin{aligned} G'(x) &= \left(\frac{f(x) - \lambda}{x - \kappa} \right)' = \frac{(f(x) - \lambda)'(x - \kappa) - (f(x) - \lambda)(x - \kappa)'}{(x - \kappa)^2} = \\ &= \frac{f'(x)(x - \kappa) + \lambda - f(x)}{(x - \kappa)^2} \end{aligned}$$

Είναι

$$G(\alpha) = \frac{f(\alpha) - \lambda}{\alpha - \kappa} \quad \text{και} \quad G(\beta) = \frac{f(\beta) - \lambda}{\beta - \kappa}$$

Τα σημεία A, B, M είναι **συνευθειακά** επομένως

$$\lambda_{MA} = \lambda_{MB} \Leftrightarrow \frac{f(\alpha) - \lambda}{\alpha - \kappa} = \frac{f(\beta) - \lambda}{\beta - \kappa} \Leftrightarrow G(\alpha) = G(\beta).$$

Άρα ισχύει για την G το **Θ. Rolle**

οπότε υπάρχει **ένα τουλάχιστον** $\gamma \in (\alpha, \beta)$, τέτοιο ώστε

$$G'(\gamma) = 0 \Leftrightarrow f'(\gamma)(\gamma - \kappa) + \lambda - f(\gamma) = 0 \Leftrightarrow \lambda - f(\gamma) = f'(\gamma)(\kappa - \gamma)$$

Άρα η δ **διέρχεται από το σημείο** $M(\kappa, \lambda)$

6ο

2.6 Συνέπειες του θεωρήματος μέσης τιμής

6ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Για κάθε $x > 0$ είναι

$$\begin{aligned} g'(x) &= \frac{(f(x) + xf'(x))(x+1) - xf(x)}{(x+1)^2} = \frac{xf(x) + f(x) + x^2f'(x) + xf'(x) - xf(x)}{(x+1)^2} = \\ &= \frac{f(x) + f'(x)(x^2 + x)}{(x+1)^2} = \frac{f(x) + \left(-\frac{f(x)}{x^2 + x}\right)(x^2 + x)}{(x+1)^2} = \\ &= \frac{f(x) - f(x)}{(x+1)^2} = 0 \end{aligned}$$

Άρα η g είναι **σταθερή** στο $(0, +\infty)$.B1. Για κάθε $x > 0$ είναι

$$g(x) = c \Leftrightarrow \frac{xf(x)}{x+1} = c \Leftrightarrow f(x) = \frac{c(x+1)}{x}$$

Για $x = 2$ έχουμε

$$f(2) = \frac{c(2+1)}{2} \Leftrightarrow 3 = \frac{3c}{2} \Leftrightarrow c = 2$$

Άρα

$$f(x) = \frac{2(x+1)}{x}$$

B1. Είναι

$$f(\xi) = e^\xi \Leftrightarrow \frac{2(\xi+1)}{\xi} = e^\xi \Leftrightarrow 2(\xi+1) = \xi e^\xi \Leftrightarrow 2(\xi+1) - \xi e^\xi = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$h(x) = 2(x+1) - xe^x, \quad x \in [0, 2]$$

Η h είναι συνεχής ως διαφορά συνεχών με

$$h(0) = 2 > 0 \quad \text{και} \quad h(2) = 6 - 2e^2 = 2(3 - e^2) < 0$$

Οπότε από **Θ. Bolzano** υπάρχει **ένα τουλάχιστον** $\xi \in (0, 2)$ ώστε

$$h(\xi) = 0 \Leftrightarrow f(\xi) = e^\xi$$

B1. Είναι

$$f'(x)h(x) + f(x)h'(x) = f(x)h(x) \Leftrightarrow (f(x)h(x))' = f(x)h(x)$$

άρα

$$f(x)h(x) = ce^x, \quad x > 0$$

Για $x = 2$ είναι

$$f(2)h(2) = ce^2 \Leftrightarrow 3e^2 = ce^2 \Leftrightarrow c = 3$$

Άρα

$$f(x)h(x) = 3e^x \Leftrightarrow \frac{2(x+1)}{x} h(x) = 3e^x \Leftrightarrow h(x) = \frac{3xe^x}{2(x+1)}, \quad x > 0$$

6ο

Θ Ε Μ Α Γ

Γ1. Για κάθε $x \in (0, \pi)$ η g είναι παραγωγίσιμη με

$$g'(x) = \frac{f'(x)\eta\mu x - f(x)\sigma\upsilon\nu x}{\eta\mu^2 x}$$

Αρκεί να αποδείξουμε ότι $g'(x) = 0$ για κάθε $x \in (0, \pi)$ ή ισοδύναμα ότι

$$f'(x)\eta\mu x - f(x)\sigma\upsilon\nu x = 0, \quad \text{για κάθε } x \in (0, \pi).$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $G(x) = f'(x)\eta\mu x - f(x)\sigma\upsilon\nu x$, $x \in (0, \pi)$ η οποία είναι παραγωγίσιμη με

$$G'(x) = f''(x)\eta\mu x + f'(x)\sigma\upsilon\nu x - f'(x)\sigma\upsilon\nu x + f(x)\eta\mu x = (f''(x) + f(x))\eta\mu x = 0,$$

για κάθε $x \in (0, \pi)$, οπότε

$$G(x) = c_1 \text{ για κάθε } x \in (0, \pi).$$

$$\text{Είναι } G\left(\frac{\pi}{2}\right) = f'\left(\frac{\pi}{2}\right)\eta\mu\frac{\pi}{2} - f\left(\frac{\pi}{2}\right)\sigma\upsilon\nu\frac{\pi}{2} = 0 \cdot 1 - f\left(\frac{\pi}{2}\right) \cdot 0 = 0. \text{ Άρα } c_1 = 0.$$

Επομένως $G(x) = 0 \Leftrightarrow f'(x)\eta\mu x - f(x)\sigma\upsilon\nu x = 0$, για κάθε $x \in (0, \pi)$.

Άρα για κάθε $x \in (0, \pi)$: $g'(x) = 0$ και συνεπώς $g(x) = c$

Γ2. Αρκεί να αποδείξουμε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, \pi)$ τέτοιο ώστε

$$h'(\xi)f(\xi) = f'(\xi)h(\xi) \Leftrightarrow f'(\xi)h(\xi) - h'(\xi)f(\xi) = 0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $H(x) = \frac{f(x)}{h(x)}$, $x \in [0, \pi]$.

Από το Γ1. έχουμε $g(x) = c \Leftrightarrow \frac{f(x)}{\eta\mu x} = c \Leftrightarrow f(x) = c \cdot \eta\mu x, \quad x \in (0, \pi)$

Επειδή η f είναι συνεχής, ως παραγωγίσιμη στο $[0, \pi]$, έχουμε :

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (c \cdot \eta\mu x) = 0 \quad \text{και} \quad f(\pi) = \lim_{x \rightarrow \pi} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pi} (c \cdot \eta\mu x) = 0$$

- Η $H(x)$ είναι παραγωγίσιμη, άρα και συνεχής, στο $[0, \pi]$, με

$$H'(x) = \frac{f'(x)h(x) - f(x)h'(x)}{h^2(x)}$$

- $H(0) = \frac{f(0)}{h(0)} = \frac{0}{h(0)} = 0 \quad \text{και} \quad H(\pi) = \frac{f(\pi)}{h(\pi)} = \frac{0}{h(\pi)} = 0.$

Επομένως $H(0) = H(\pi) = 0$ και συνεπώς για την $H(x)$ ισχύουν οι προϋποθέσεις του **Θ. Rolle** στο διάστημα $[0, \pi]$.

Άρα θα υπάρχει $\xi \in (0, \pi)$ τέτοιο ώστε

$$H'(\xi) = 0 \Leftrightarrow f'(\xi)h(\xi) - f(\xi)h'(\xi) = 0 \Leftrightarrow \frac{h'(\xi)}{h(\xi)} = \frac{f'(\xi)}{f(\xi)}.$$

Γ3. i. Επειδή $f(x) = c \cdot \eta\mu x, \quad x \in (0, \pi)$ και $f(0) = f(\pi) = 0$, είναι

$f(x) = c \cdot \eta\mu x, \quad x \in [0, \pi]$ και συνεπώς

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x) + \lambda}{x^2} = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c \cdot \sigma\upsilon\nu x + \lambda}{x^2} = -\frac{1}{2}.$$

$$\text{Είναι} \quad \lim_{x \rightarrow 0} (c \cdot \sigma\upsilon\nu x + \lambda) = \lim_{x \rightarrow 0} \left[\frac{c \cdot \sigma\upsilon\nu x + \lambda}{x^2} \cdot x^2 \right] = -\frac{1}{2} \cdot 0 = 0$$

Άρα $\lim_{x \rightarrow 0} (c \cdot \sigma\upsilon\nu x + \lambda) = 0$ οπότε $c + \lambda = 0 \Leftrightarrow \lambda = -c$ και συνεπώς

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c \cdot \sigma\upsilon\nu x + \lambda}{x^2} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c \cdot \sigma\upsilon\nu x - c}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c(\sigma\upsilon\nu x - 1)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c(\sigma\upsilon\nu x - 1)(\sigma\upsilon\nu x + 1)}{x^2(\sigma\upsilon\nu x + 1)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c(\sigma\upsilon\nu^2 x - 1)}{x^2(\sigma\upsilon\nu x + 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{c \cdot (-\eta\mu^2 x)}{x^2(\sigma\upsilon\nu x + 1)} = -c \lim_{x \rightarrow 0} \left[\left(\frac{\eta\mu x}{x} \right)^2 \frac{1}{\sigma\upsilon\nu x + 1} \right] = -c \cdot 1^2 \cdot \frac{1}{2} = -\frac{c}{2} \end{aligned}$$

$$\text{Οπότε} \quad -\frac{c}{2} = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow c = 1 \quad \text{και} \quad \text{άρα}$$

$$f(x) = \eta\mu x, \quad x \in [0, \pi]$$

ii. Αρκεί να δείξουμε ότι η εξίσωση $f(x) = \frac{1}{x} \Leftrightarrow \eta\mu x = \frac{1}{x}$ έχει δύο ακριβώς ρίζες στο διάστημα $(0, \pi)$.

Υπαρξη των ριζών.

Η εξίσωση ισοδύναμα γράφεται $x\eta\mu x - 1 = 0$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση : $\varphi(x) = x\eta\mu x - 1$, $x \in [0, \pi]$

Η φ είναι συνεχής στα διαστήματα $[0, \frac{\pi}{2}]$ και $[\frac{\pi}{2}, \pi]$ και

$$\varphi(0) = -1 < 0, \quad \varphi\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{\pi}{2} - 1 = \frac{\pi - 2}{2} > 0, \quad \varphi(\pi) = -1 < 0$$

Από **Θ. Bolzano** στα διαστήματα $[0, \frac{\pi}{2}]$ και $[\frac{\pi}{2}, \pi]$ υπάρχουν

$$x_1 \in (0, \frac{\pi}{2}), \quad x_2 \in (\frac{\pi}{2}, \pi) \text{ τέτοια ώστε : } \varphi(x_1) = 0 \text{ και } \varphi(x_2) = 0$$

Επομένως η εξίσωση $\varphi(x) = 0 \Leftrightarrow x\eta\mu x - 1 = 0 \Leftrightarrow \eta\mu x = \frac{1}{x}$ έχει δύο τουλάχιστον ρίζες στο διάστημα $(0, \pi)$.

Μοναδικότητα των ριζών.

Η εξίσωση ισοδύναμα γράφεται $\eta\mu x - \frac{1}{x} = 0$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση : $\Phi(x) = \eta\mu x - \frac{1}{x}$, $x \in (0, \pi)$

Υποθέτουμε ότι η εξίσωση $\Phi(x) = 0$ έχει στο διάστημα $(0, \pi)$ τρεις ρίζες

$$\rho_1 < \rho_2 < \rho_3, \text{ δηλαδή } \Phi(\rho_1) = \Phi(\rho_2) = \Phi(\rho_3) = 0.$$

Η $\Phi(x)$ είναι δυο φορές παραγωγίσιμη άρα και συνεχής στο διάστημα $(0, \pi)$ με

$$\Phi'(x) = \sigma\upsilon\nu x + \frac{1}{x^2} \quad \text{και} \quad \Phi''(x) = -\eta\mu x - \frac{2x}{x^4} = -\eta\mu x - \frac{2}{x^3}$$

Από το **Θ. Rolle** για την $\Phi(x)$ στα διαστήματα $[\rho_1, \rho_2]$ και $[\rho_2, \rho_3]$ υπάρχουν

$$\xi_1 \in (\rho_1, \rho_2) \text{ και } \xi_2 \in (\rho_2, \rho_3), \text{ τέτοια ώστε : } \Phi'(\xi_1) = \Phi'(\xi_2) = 0.$$

Από το **Θ. Rolle** για την $\Phi'(x)$ στο διάστημα $[\xi_1, \xi_2]$ υπάρχει

$$x_0 \in (\xi_1, \xi_2) \subseteq (0, \pi), \text{ τέτοιο ώστε : } \Phi''(x_0) = 0 \Leftrightarrow -\eta\mu x_0 - \frac{2}{x_0^3} = 0 \text{ που είναι ά-}$$

$$\text{τοπο αφού } -\eta\mu x - \frac{2}{x^3} < 0 \text{ για κάθε } x \in (0, \pi).$$

Επομένως η εξίσωση $\eta\mu x = \frac{1}{x}$ έχει δύο ακριβώς ρίζες στο διάστημα $(0, \pi)$.

6ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Αρκεί να δείξουμε ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f(x_0)$ για οποιοδήποτε $x_0 \in \mathbb{R}$.

Για $y = x_0$ η δοθείσα σχέση δίνει

$$\begin{aligned} & \left| e^{x_0} f(x) - e^x f(x_0) \right| \leq (x - x_0)^2 \Leftrightarrow \left| e^{x_0} f(x) - e^x f(x_0) \right| \leq |x - x_0|^2 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow \frac{\left| e^{x_0} f(x) - e^x f(x_0) \right|}{|x - x_0|} \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \left| \frac{e^{x_0} f(x) - e^x f(x_0)}{x - x_0} \right| \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -|x - x_0| \leq \frac{e^{x_0} f(x) - e^x f(x_0)}{x - x_0} \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -|x - x_0| \leq \frac{e^{x_0} f(x) - e^{x_0} f(x_0) + e^{x_0} f(x_0) - e^x f(x_0)}{x - x_0} \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -|x - x_0| \leq \frac{e^{x_0} (f(x) - f(x_0)) - f(x_0) (e^x - e^{x_0})}{x - x_0} \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -|x - x_0| \leq e^{x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} - f(x_0) \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} \leq |x - x_0| \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow e^{-x_0} f(x_0) \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} - e^{-x_0} |x - x_0| \leq \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \leq e^{-x_0} f(x_0) \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} + e^{-x_0} |x - x_0| \end{aligned}$$

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} = e^{x_0}$$

επειδή η $f(x) = e^x$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 με παράγωγο

$$f'(x_0) = e^{x_0}.$$

Οπότε

- $\lim_{x \rightarrow x_0} \left[e^{-x_0} f(x_0) \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} - e^{-x_0} |x - x_0| \right] = e^{-x_0} f(x_0) e^{x_0} - e^{-x_0} |x_0 - x_0| = f(x_0)$
- $\lim_{x \rightarrow x_0} \left[e^{-x_0} f(x_0) \frac{e^x - e^{x_0}}{x - x_0} + e^{-x_0} |x - x_0| \right] = e^{-x_0} f(x_0) e^{x_0} + e^{-x_0} |x_0 - x_0| = f(x_0)$

Επομένως από το **κριτήριο παρεμβολής** είναι

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f(x_0)$$

Δ2. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι

$$f'(x) = f(x) \Leftrightarrow f(x) = ce^x.$$

Για $x = 0$ είναι $f(0) = ce^0 \Leftrightarrow 1 = c$.

Άρα

$$\boxed{f(x) = e^x, x \in \mathbb{R}}$$

Δ3. Ζητάμε το

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{x^2+x}}{3\eta\mu 2x - 5}.$$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι

$$-1 \leq \eta\mu 2x \leq 1 \Leftrightarrow -3 \leq 3\eta\mu 2x \leq 3 \Leftrightarrow -3 - 5 \leq 3\eta\mu 2x - 5 \leq 3 - 5 \Leftrightarrow -8 \leq 3\eta\mu 2x - 5 \leq -2$$

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{8} \geq \frac{1}{3\eta\mu 2x - 5} \geq -\frac{1}{2} \Leftrightarrow -\frac{e^{x^2+x}}{8} \geq \frac{e^{x^2+x}}{3\eta\mu 2x - 5} \geq -\frac{e^{x^2+x}}{2}$$

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{x^2+x} \stackrel{u=x^2+x}{=} \lim_{u \rightarrow +\infty} e^u = +\infty$$

Άρα

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\frac{e^{x^2+x}}{8} \right) = -\infty \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(-\frac{e^{x^2+x}}{2} \right) = -\infty$$

Επομένως από **κριτήριο παρεμβολής**

$$\boxed{\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{x^2+x}}{3\eta\mu 2x - 5} = -\infty}$$

Δ4.i. Για κάθε $x > 0$ είναι

$g'(x) = -e^{h(x)}$: παραγωγίσιμη ως σύνθεση των παραγωγίσιμων $-e^x$ και $h(x)$

$h'(x) = -e^{g(x)}$: παραγωγίσιμη ως σύνθεση των παραγωγίσιμων $-e^x$ και $g(x)$

Οπότε

$$g''(x) = -e^{h(x)} h'(x) = -e^{h(x)} (-e^{g(x)}) = e^{h(x)+g(x)}$$

$$h''(x) = -e^{g(x)} g'(x) = -e^{g(x)} (-e^{h(x)}) = e^{g(x)+h(x)}$$

Άρα

$$g''(x) = h''(x) \Leftrightarrow g'(x) = h'(x) + c \Leftrightarrow -e^{h(x)} = -e^{g(x)} + c$$

$$\text{Για } x = 1 \quad -e^{h(1)} = -e^{g(1)} + c \Leftrightarrow -e^0 = -e^0 + c \Leftrightarrow c = 0$$

Οπότε

$$\boxed{-e^{h(x)} = -e^{g(x)} \Leftrightarrow e^{h(x)} = e^{g(x)} \Leftrightarrow h(x) = g(x), \quad x > 0}$$

ii. Για κάθε $x > 0$ αφού $g(x) = h(x)$ θα είναι

$$g'(x) = -e^{g(x)} \Leftrightarrow \frac{g'(x)}{e^{g(x)}} = -1 \Leftrightarrow e^{-g(x)} g'(x) = -1 \Leftrightarrow -e^{-g(x)} g'(x) = 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (e^{-g(x)})' = (x)' \Leftrightarrow e^{-g(x)} = x + c_1$$

$$\text{Για } x = 1 \text{ έχουμε } e^{-g(1)} = 1 + c_1 \Leftrightarrow e^0 = 1 + c_1 \Leftrightarrow c_1 = 0$$

Άρα

$$\boxed{e^{-g(x)} = x \Leftrightarrow -g(x) = \ln x \Leftrightarrow g(x) = -\ln x, \quad x > 0}$$

7ο

2.7 Μονοτονία – Ακρότατα – De L' Hospital I

7ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Η $x=1$ προφανής ρίζα.

Είναι

$$f'(x) = \frac{1}{x} + 2x > 0 \text{ για κάθε } x > 0$$

οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$ καισυνεπώς η $x=1$ είναι μοναδική ρίζα της εξίσωσης.

- Αν $0 < x < 1$ τότε $f(x) < f(1) \Leftrightarrow f(x) < 0$
- Αν $x > 1$ τότε $f(x) > f(1) \Leftrightarrow f(x) > 0$

B2. i. Έστω $A(x, \ln x)$ σημείο της C_g .

Είναι

$$(AB) = \sqrt{x^2 + (\ln x - 1)^2} = \sqrt{x^2 + \ln^2 x - 2\ln x + 1}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$h(x) = \sqrt{x^2 + \ln^2 x - 2\ln x + 1}, \quad x > 0.$$

Είναι

$$h'(x) = \frac{2x + 2\frac{\ln x}{x} - 2\frac{1}{x}}{2\sqrt{x^2 + \ln^2 x - 2\ln x + 1}} = \frac{x^2 + \ln x - 1}{x\sqrt{x^2 + \ln^2 x - 2\ln x + 1}} = \frac{f(x)}{x\sqrt{x^2 + \ln^2 x - 2\ln x + 1}}$$

x	0	1	$+\infty$
f(x)	-	0	+
h'(x)	-	0	+
h(x)		$\frac{\sqrt{2}}{2}$ min	

Άρα η $h(x)$ δηλαδή η απόσταση (AB) γίνεται ελάχιστη όταν $x=1$ και συνεπώς $A(1, 0)$.

Η ελάχιστη απόσταση είναι

$$\mathbf{h(1) = \sqrt{2}}$$

ii. Είναι

$$\lambda_{AB} = \frac{1-0}{0-1} = -1 \quad \text{και} \quad \lambda_{\varepsilon} = g'(1) = \frac{1}{1} = 1$$

Άρα

$$\lambda_{AB} \cdot \lambda_{\varepsilon} = -1 \Leftrightarrow \mathbf{AB \perp \varepsilon}$$

7ο

Θ Ε Μ Α Γ

Γ1.i. Είναι

$$g'(x) = \frac{2e^x - 2xe^x}{e^{2x}} = \frac{2e^x(1-x)}{e^{2x}}. \quad g'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$g'(x)$	+	0	-
$g(x)$		\max $\frac{2}{e}$	

Η g είναι **γνησίως αύξουσα** στο $(-\infty, 1]$ και **γνησίως φθίνουσα** στο $[1, +\infty)$

Η g παρουσιάζει στη θέση $x_0=1$ **μέγιστο** το $g(1) = \frac{2}{e}$

ii. Είναι

$$g(x) \leq g(1) \Leftrightarrow \frac{2x}{e^x} \leq \frac{2}{e} < 1, \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Άρα

$$\frac{2x}{e^x} < 1 \Leftrightarrow \mathbf{e^x > 2x}, \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Γ2.i. Είναι

$$f'(x) = e^x - x^2 - 1.$$

$$f''(x) = e^x - 2x > 0 \quad \text{λόγω } \mathbf{\Gamma 1. ii}$$

Άρα f' **γνησίως αύξουσα** και αφού $f'(0) = 0$

- $x < 0 \Leftrightarrow f'(x) < f'(0) \Leftrightarrow f'(x) < 0$ οπότε f **γνησίως φθίνουσα** στο $(-\infty, 0]$

- $x > 0 \Leftrightarrow f'(x) > f'(0) \Leftrightarrow f'(x) > 0$ οπότε f **γνησίως αύξουσα** στο $[0, +\infty)$

Η f παρουσιάζει στο $x_0 = 0$ **ελάχιστο** το $f(0) = 0$

ii. Είναι

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$		0 min	

Έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(e^x - \frac{x^3}{3} - x - 1 \right) = 0 - (-\infty) - (-\infty) - 1 = +\infty$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(e^x - \frac{x^3}{3} - x - 1 \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[e^x \left(1 - \frac{x^3}{3e^x} - \frac{x}{e^x} - \frac{1}{e^x} \right) \right] = \\ &= (+\infty)(1 - 0 - 0 - 0) = +\infty \end{aligned}$$

Γιατί

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^3}{3e^x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x^2}{3e^x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{e^x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{e^x} = \frac{2}{+\infty} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^x} = \frac{1}{+\infty} = 0$$

Αν

- $x \in A_1 = (-\infty, 0]$ τότε $f(A_1) = \left[f(0), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \right) = [0, +\infty)$
- $x \in A_2 = (0, +\infty)$ τότε $f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (0, +\infty)$

Άρα το **σύνολο τιμών** της f είναι

$$\mathbf{f(A) = f(A_1) \cup f(A_2) = [0, +\infty)}$$

iii. Είναι

$$f(e^{2x}) < f(4x^2 + 1) \Leftrightarrow e^{2x} < 4x^2 + 1$$

γιατί $e^{2x} > 0$, $4x^2 + 1 > 0$ και η f είναι **γνησίως αύξουσα** στο $[0, +\infty)$

Οπότε

$$e^{2x} < 4x^2 + 1 \Leftrightarrow e^{2x} - 4x^2 - 1 < 0 \Leftrightarrow f'(2x) < f'(0) \Leftrightarrow 2x < 0 \Leftrightarrow x < 0$$

7ο**Θ Ε Μ Α Δ**

Δ1. i. Για $x=y=1$, έχουμε $f(1) = f(1) + f(1) \Leftrightarrow f(1) = 0$

Οπότε

$$f'(1) = 1 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = 1 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x - 1} = 1$$

Για οποιοδήποτε $x_0 > 0$ είναι

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &\stackrel{u = \frac{x}{x_0}}{=} \lim_{x = ux_0} \frac{f(ux_0) - f(x_0)}{ux_0 - x_0} = \lim_{u \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{u} f(x_0) + \frac{1}{x_0} f(u) - f(x_0)}{x_0(u - 1)} = \\ &= \lim_{u \rightarrow 1} \left[\frac{\frac{1}{u} f(x_0) - f(x_0)}{x_0(u - 1)} + \frac{\frac{1}{x_0} f(u)}{x_0(u - 1)} \right] = \lim_{u \rightarrow 1} \left[\frac{f(x_0) - uf(x_0)}{ux_0(u - 1)} + \frac{f(u)}{x_0^2(u - 1)} \right] = \\ &= \lim_{u \rightarrow 1} \left[\frac{-f(x_0)(u - 1)}{ux_0(u - 1)} + \frac{1}{x_0^2} \cdot \frac{f(u)}{u - 1} \right] = \frac{-f(x_0)}{x_0} + \frac{1}{x_0^2} f'(1) = \frac{-f(x_0)}{x_0} + \frac{1}{x_0^2} \end{aligned}$$

Άρα η f είναι παραγωγίσιμη στο οποιοδήποτε $x_0 > 0$ με

$$f'(x_0) = \frac{-f(x_0)}{x_0} + \frac{1}{x_0^2}.$$

Άρα για κάθε $x > 0$ είναι

$$f'(x) = \frac{1}{x^2} - \frac{f(x)}{x}$$

ii. για κάθε $x > 0$ έχουμε :

$$f'(x) = \frac{1}{x^2} - \frac{f(x)}{x}$$

$$xf'(x) = \frac{1}{x} - f(x)$$

$$xf'(x) + f(x) = \frac{1}{x}$$

$$(xf(x))' = (\ln x)'$$

$$xf(x) = \ln x + c$$

Για $x=1$ παίρνουμε : $f(1) = c \Leftrightarrow c = 0$

Επομένως

$$xf(x) = \ln x \Leftrightarrow f(x) = \frac{\ln x}{x}, \quad x > 0$$

Δ2. Είναι

$$g(x) = (x-1)\frac{\ln x}{x} + \frac{2}{x} - 2 = \ln x - \frac{\ln x}{x} + \frac{2}{x} - 2$$

$$g'(x) = \frac{1}{x} - \frac{1 - \ln x}{x^2} - \frac{2}{x^2} = \frac{x - 1 + \ln x - 2}{x^2} = \frac{x + \ln x - 3}{x^2}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$\text{Έστω } h(x) = \ln x + x - 3, \quad x > 0$$

- Η h είναι συνεχής στο $[1, e^2]$ ως άθροισμα συνεχών συναρτήσεων
- $h(1) = -2 < 0$

$$h(e^2) = \ln e^2 + e^2 - 3 = 2\ln e + e^2 - 3 = e^2 - 1 > 0$$

Από **Θ. Bolzano** υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, e^2)$ ώστε

$$h(\xi) = 0 \Leftrightarrow \ln \xi + \xi - 3 = 0$$

Επειδή είναι $h'(x) = \frac{1}{x} + 1 > 0$ η h είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$, άρα 1-1

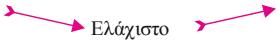
οπότε το ξ είναι μοναδικό στο $(0, +\infty)$.

Για $0 < x < \xi$ αφού η h είναι γνησίως αύξουσα θα είναι

$$h(x) < h(\xi) \Leftrightarrow h(x) < 0 \Leftrightarrow g'(x) < 0$$

Για $x > \xi$ θα είναι

$$h(x) > h(\xi) \Leftrightarrow h(x) > 0 \Leftrightarrow g'(x) > 0$$

x	0	ξ	$+\infty$
g'(x)	-	0	+
g(x)			

Η g είναι **γνησίως φθίνουσα** στο $(0, \xi]$ και

γνησίως αύξουσα στο $[\xi, +\infty)$

Η g παρουσιάζει στο $x_0 = \xi$ **ελάχιστο** το

$$g(\xi) = \ln \xi - \frac{\ln \xi}{\xi} + \frac{2}{\xi} - 2$$

Δ3. Αφού το $g(\xi)$ είναι (ολικό) ελάχιστο, για κάθε $x > 0$ θα ισχύει

$$g(x) \geq g(\xi)$$

Επειδή

$$\ln \xi + \xi - 3 = 0 \Leftrightarrow \ln \xi = 3 - \xi \text{ θα είναι}$$

$$\begin{aligned} g(\xi) &= \ln \xi - \frac{\ln \xi}{\xi} + \frac{2}{\xi} - 2 = 3 - \xi - \frac{3 - \xi}{\xi} + \frac{2}{\xi} - 2 = 1 - \xi - \frac{3 - \xi}{\xi} + \frac{2}{\xi} = \frac{\xi - \xi^2 - 3 + \xi + 2}{\xi} \\ &= \frac{-\xi^2 + 2\xi - 1}{\xi} = \frac{-(\xi^2 - 2\xi + 1)}{\xi} = \frac{-(\xi - 1)^2}{\xi} \end{aligned}$$

Άρα

$$g(x) \geq g(\xi) \Leftrightarrow g(x) \geq \frac{-(\xi - 1)^2}{\xi} \Leftrightarrow g(x) + \frac{(\xi - 1)^2}{\xi} \geq 0$$

Δ4. Έστω

$$H(x) = g(x) + g'(x), \quad x > 0$$

- Η $H(x)$ είναι συνεχής στο $[\xi, e^2]$ ως άθροισμα συνεχών.
- $H(\xi) = g(\xi) + g'(\xi) = -\frac{(\xi - 1)^2}{\xi} + 0 = -\frac{(\xi - 1)^2}{\xi} < 0,$

αφού $\xi \in (1, e^2)$ άρα $\xi \neq 1$

$$\begin{aligned} H(e^2) &= g(e^2) + g'(e^2) = \left(\ln e^2 - \frac{\ln e^2}{e^2} + \frac{2}{e^2} - 2 \right) + \frac{e^2 + \ln e^2 - 3}{e^4} \\ &= \left(2 - \frac{2}{e^2} + \frac{2}{e^2} - 2 \right) + \frac{e^2 + 2 - 3}{e^4} = \frac{e^2 - 1}{e^4} > 0 \end{aligned}$$

Άρα από **Θ. Bolzano**

υπάρχει $x_1 \in (\xi, e^2)$ άρα $x_1 > \xi$ τέτοιο ώστε

$$H(x_1) = 0 \Leftrightarrow g(x_1) + g'(x_1) = 0$$

2.7 Μονοτονία – Ακρότατα – De L' Hospital II

80

Θ Ε Μ Α Β

B1. Για $x > 0$ είναι

$$\begin{aligned} \lim_{h \rightarrow 1} \frac{f\left(\frac{x}{h}\right) - f(x)}{h - 1} & \stackrel{u = \frac{x}{h}}{=} \lim_{u \rightarrow x} \frac{f(u) - f(x)}{\frac{x}{u} - 1} = \lim_{u \rightarrow x} \frac{f(u) - f(x)}{\frac{x - u}{u}} = \\ & = \lim_{u \rightarrow x} \left(-u \frac{f(u) - f(x)}{u - x} \right) = -x f'(x) \end{aligned}$$

Άρα

$$-x f'(x) = \frac{1}{x} + x - 2 \Leftrightarrow f'(x) = -\frac{1}{x^2} - 1 + \frac{2}{x} \Leftrightarrow f'(x) = \left(\frac{1}{x} - x + 2 \ln x \right)'$$

Οπότε

$$f(x) = 2 \ln x - x + \frac{1}{x} + c$$

Είναι

$$f(1) = 0 \Leftrightarrow c = 0$$

Επομένως

$$f(x) = 2 \ln x - x + \frac{1}{x}, \quad x > 0$$

B2. Είναι $f'(x) = \frac{2}{x} - 1 - \frac{1}{x^2} = \frac{2x - x^2 - 1}{x^2} = \frac{-(x-1)^2}{x^2} < 0$ για κάθε $x \in (0, 1) \cup (1, +\infty)$

Επειδή η f είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$, η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, +\infty)$

- $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(2 \ln x - x + \frac{1}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[\frac{1}{x} (2x \ln x - x^2 + 1) \right] = (+\infty)(0 - 0 + 1) = +\infty$

$$\text{γιατί } \lim_{x \rightarrow 0^+} (x \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} \stackrel{\left(\frac{-\infty}{+\infty} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{-1} \stackrel{\text{DL'H}}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{-x} = 0$$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(2 \ln x - x + \frac{1}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[x \left(2 \frac{\ln x}{x} - 1 + \frac{1}{x^2} \right) \right] = (+\infty)(0 - 1 + 0) = -\infty$$

$$\text{γιατί } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$$

Άρα το **σύνολο τιμών** της f είναι

$$\mathbf{f(A)} = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 0} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}$$

B3. Είναι $0 < \alpha < \beta$, οπότε

$$\begin{aligned} \frac{\alpha}{\beta} < 1 &\Leftrightarrow f\left(\frac{\alpha}{\beta}\right) > f(1) \Leftrightarrow 2 \ln \frac{\alpha}{\beta} - \frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} > 0 \\ &\Leftrightarrow 2 \ln \frac{\alpha}{\beta} > \frac{\alpha}{\beta} - \frac{\beta}{\alpha} \Leftrightarrow 2 \ln \frac{\alpha}{\beta} > \frac{\alpha^2 - \beta^2}{\alpha\beta} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \ln \frac{\alpha}{\beta} > \frac{\alpha^2 - \beta^2}{2\alpha\beta} \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$\mathbf{\ln \alpha - \ln \beta > \frac{\alpha^2 - \beta^2}{2\alpha\beta}}$$

- B4.**
- Προφανής ρίζα η $x = 1$
 - Αν $0 < x < 1$ τότε $\ln x < 0$ οπότε

$$\blacktriangleright 1 < 5 \Leftrightarrow \ln x > 5 \ln x \Leftrightarrow \ln x > \ln x^5 \Leftrightarrow x > x^5$$

και επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα θα είναι

$$f(x) < f(x^5) \quad (1)$$

$$\blacktriangleright 2 < 10 \Leftrightarrow 2 \ln x > 10 \ln x \Leftrightarrow \ln x^2 > \ln x^{10} \Leftrightarrow x^2 > x^{10}$$

και επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα θα είναι

$$f(x^2) < f(x^{10}) \quad (2)$$

Με πρόσθεση κατά μέλη των (1) και (2) έχουμε

$$f(x) + f(x^2) < f(x^5) + f(x^{10})$$

- Αν $x > 1$ τότε $\ln x > 0$ οπότε

$$\blacktriangleright 1 < 5 \Leftrightarrow \ln x < 5 \ln x \Leftrightarrow \ln x < \ln x^5 \Leftrightarrow x < x^5$$

και επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα θα είναι

$$f(x) > f(x^5) \quad (3)$$

$$\blacktriangleright 2 < 10 \Leftrightarrow 2 \ln x < 10 \ln x \Leftrightarrow \ln x^2 < \ln x^{10} \Leftrightarrow x^2 < x^{10}$$

και επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα θα είναι

$$f(x^2) > f(x^{10}) \quad (4)$$

Με πρόσθεση κατά μέλη των (3) και (4) έχουμε

$$f(x) + f(x^2) > f(x^5) + f(x^{10})$$

Επομένως για κάθε $x \in (0, 1) \cup (1, +\infty)$ είναι

$$f(x) + f(x^2) \neq f(x^5) + f(x^{10}) \text{ και}$$

συνεπώς η $x = 1$ είναι **μοναδική ρίζα** της εξίσωσης

$$f(x) + f(x^2) = f(x^5) + f(x^{10})$$

στο $(0, +\infty)$.

8ο

Θ Ε Μ Α Γ

Π1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι:

$$\varphi'(x) = e^x + xe^x = e^x(1+x)$$

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$\varphi'(x)$	-	0	+
$\varphi(x)$			

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (xe^x - 1) = -1,$$

$$\text{αφού } \lim_{x \rightarrow -\infty} xe^x = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{e^{-x}} \stackrel{\left(\frac{-\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^{-x}} \stackrel{\text{DL'H}}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} (-e^x) = 0$$

Επίσης

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (xe^x - 1) = (+\infty)(+\infty) - 1 = +\infty$$

Τέλος

$$\varphi(-1) = -e^{-1} - 1 = -\frac{1}{e} - 1 < 0.$$

Άρα

Αν $x \in A_1 = (-\infty, -1]$ τότε επειδή φ γνησίως φθίνουσα στο A_1 , είναι :

$$\varphi(A_1) = \left[\varphi(-1), \lim_{x \rightarrow -\infty} \varphi(x) \right] = \left[-\frac{1}{e} - 1, -1 \right)$$

Αν $x \in A_2 = (-1, +\infty)$ τότε επειδή φ γνησίως αύξουσα στο A_2 , είναι:

$$\varphi(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow -1} \varphi(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} \varphi(x) \right) = \left(-\frac{1}{e} - 1, +\infty \right)$$

Το $0 \notin \varphi(A_1)$ ενώ $0 \in \varphi(A_2)$.

Επομένως υπάρχει $x_0 \in A_2 = (-1, +\infty)$, τέτοιο ώστε $\varphi(x_0) = 0$.

Αφού η φ είναι **γνησίως αύξουσα** στο A_2 άρα **1-1** η ρίζα x_0 είναι **μοναδική**.

Αν $-1 < x_0 \leq 0$ τότε αφού η φ είναι γνησίως αύξουσα στο A_2 θα είναι

$$\varphi(x_0) \leq \varphi(0) \Leftrightarrow 0 \leq -1, \text{ \textbf{άτοπο.}}$$

Άρα

$$\boxed{x_0 > 0}$$

Γ2. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι :

$$h'(x) = e^x + (x-1)e^x - 1 = xe^x - 1 = \varphi(x)$$

Είναι

$$h'(x) = 0 \Leftrightarrow \varphi(x) = 0 \Leftrightarrow x = x_0$$

Αν $x \in A_1 = (-\infty, -1]$ τότε είναι

$$\varphi(A_1) = \left[-\frac{1}{e} - 1, -1 \right),$$

συνεπώς $h'(x) = \varphi(x) < 0$.

Αν $x \in A_2 = (-1, +\infty)$ τότε επειδή φ γνησίως αύξουσα στο A_2 , για $-1 < x < x_0$ είναι :

$$\varphi(x) < \varphi(x_0) \Leftrightarrow \varphi(x) < 0, \text{ ενώ για } x > x_0 \text{ είναι } \varphi(x) > \varphi(x_0) \Leftrightarrow \varphi(x) > 0$$

Άρα

x	$-\infty$	x_0	$+\infty$
h'(x)=φ(x)	-	0	+
h(x)			

Είναι

$$h(x_0) = (x_0 - 1)e^{x_0} - x_0 - 1 = x_0 e^{x_0} - e^{x_0} - x_0 - 1 = \varphi(x_0) - e^{x_0} - x_0 = -e^{x_0} - x_0 < 0$$

αφού $x_0 > 0$.

Έχουμε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[e^x \left(x - 1 - \frac{x}{e^x} - \frac{1}{e^x} \right) \right] = +\infty(+\infty - 1 - 0 - 0) = +\infty$$

αφού

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^x} \stackrel{\text{DL'H}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^x} = \frac{1}{+\infty} = 0$$

Αν $x \in \Delta = [x_0, +\infty)$ τότε επειδή h γνησίως αύξουσα στο Δ , είναι :

$$h(\Delta) = \left[h(x_0), \lim_{x \rightarrow +\infty} h(x) \right) = \left[-e^{x_0} - x_0, +\infty \right)$$

Το $0 \in h(\Delta)$ επομένως υπάρχει $\rho \in \Delta = [x_0, +\infty)$, τέτοιο ώστε $h(\rho) = 0$.

Αφού η h είναι **γνησίως αύξουσα** στο Δ , άρα **1-1**, η ρίζα ρ είναι **μοναδική** στο Δ .

Είναι

$$h(-\rho) = (-\rho - 1)e^{-\rho} - (-\rho + 1) = \frac{-\rho - 1}{e^{\rho}} + \rho - 1 = \frac{-(\rho + 1) + (\rho - 1)e^{\rho}}{e^{\rho}} = \frac{h(\rho)}{e^{\rho}} = 0$$

Άρα $-\rho$: ρίζα της $h(x)$.

Είναι

$$\rho > x_0 > 0 \Leftrightarrow -\rho < -x_0 < 0.$$

Άρα $-\rho \in (-\infty, x_0)$ και επειδή η h είναι **γνησίως φθίνουσα** στο $(-\infty, x_0)$ η ρίζα $-\rho$ είναι **μοναδική** στο $(-\infty, x_0)$

Συνεπώς η εξίσωση $h(x)=0$ έχει **δύο ακριβώς ρίζες αντίθετες**.

Γ3. Η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης

$f(x) = e^x$ στο σημείο επαφής της $A(x_1, f(x_1))$ είναι

$$\varepsilon_1 : y - f(x_1) = f'(x_1)(x - x_1) \Leftrightarrow y - e^{x_1} = e^{x_1}(x - x_1) \Leftrightarrow y = e^{x_1}x - e^{x_1}x_1 + e^{x_1}$$

Η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης

$g(x) = \ln x$ στο σημείο επαφής της $B(x_2, g(x_2))$ είναι

$$\varepsilon_2 : y - g(x_2) = g'(x_2)(x - x_2) \Leftrightarrow y - \ln x_2 = \frac{1}{x_2}(x - x_2) \Leftrightarrow y = \frac{1}{x_2}x - 1 + \ln x_2$$

Οι γραφικές παραστάσεις των f και g έχουν **κοινή εφαπτομένη** αν και μόνο αν υπάρχουν $x_1 \in \mathbb{R}$, $x_2 > 0$, ώστε οι ε_1 και ε_2 να ταυτίζονται,

δηλαδή αν και μόνο αν

$$\left\{ \begin{array}{l} e^{x_1} = \frac{1}{x_2} \\ -e^{x_1} x_1 + e^{x_1} = -1 + \ln x_2 \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x_2 = e^{-x_1} \\ -e^{x_1} x_1 + e^{x_1} = -1 + \ln x_2 \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x_2 = e^{-x_1} \\ -e^{x_1} x_1 + e^{x_1} = -1 + \ln e^{-x_1} \end{array} \right. \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x_2 = e^{-x_1} \\ -e^{x_1} x_1 + e^{x_1} = -1 - x_1 \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x_2 = e^{-x_1} \\ (x_1 - 1)e^{x_1} - (1 + x_1) = 0 \end{array} \right.$$

Άρα για να ταυτίζονται οι ε_1 και ε_2 πρέπει το x_1 να είναι ρίζα της εξίσωσης $h(x)=0$.

Αλλά η εξίσωση $h(x)=0$ έχει δύο ακριβώς ρίζες και μάλιστα αντίθετες.

Άρα υπάρχουν δύο ακριβώς λύσεις του συστήματος και επομένως οι γραφικές παραστάσεις των f και g έχουν **δύο ακριβώς κοινές εφαπτόμενες**.

8ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Από **Θ.Μ.Τ.** για την f στο $[2, 3]$ υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (2, 3)$ τέτοιο ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(3) - f(2)}{3 - 2} = f(3) - f(2)$$

Αφού είναι $f(2) < f'(x) < f(3)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, έχουμε

$$f(2) < f'(\xi) < f(3) \Leftrightarrow f(2) < f(3) - f(2) < f(3)$$

Οπότε

$$f(3) - f(2) < f(3) \Leftrightarrow f(2) > 0$$

Συνεπώς $f'(x) > f(2) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και επομένως

η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

Δ2. Από **Θ.Μ.Τ.** για την f στο $[1, 2]$

υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1, 2)$ τέτοιο ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(2) - f(1)}{2 - 1} = f(2) - f(1)$$

Αφού είναι $f(2) < f'(x) < f(3)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$,

έχουμε

$$f(2) < f'(\xi) < f(3) \Leftrightarrow f(2) < f(2) - f(1) < f(3)$$

Οπότε

$$f(2) < f(2) - f(1) \Leftrightarrow f(1) < 0$$

Συνεπώς $f(1) \cdot f(2) < 0$ και αφού η f είναι συνεχής, ως παραγωγίσιμη, στο $[1, 2]$ από το **Θ. Bolzano**

υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0, 1)$ ώστε $f(x_0) = 0$

και επειδή η f είναι **γνησίως αύξουσα** είναι και **1-1**, οπότε το x_0 είναι **μοναδικό**.

Δ3. Από **Θ.Μ.Τ.** για την f στα $[1, x_0]$ και $[x_0, 3]$ (το x_0 του προηγ. ερωτήματος)

υπάρχουν $\xi_1 \in (1, x_0)$ και $\xi_2 \in (x_0, 3)$ τέτοια ώστε

$$f'(\xi_1) = \frac{f(x_0) - f(1)}{x_0 - 1} \stackrel{\Delta 2.}{=} \frac{-f(1)}{x_0 - 1} \text{ και}$$

$$f'(\xi_2) = \frac{f(3) - f(x_0)}{3 - x_0} \stackrel{\Delta 2.}{=} \frac{f(3)}{3 - x_0}$$

Επομένως

$$\frac{f(3)}{f'(\xi_2)} - \frac{f(1)}{f'(\xi_1)} = \frac{f(3)}{\frac{f(3)}{3 - x_0}} - \frac{f(1)}{\frac{-f(1)}{x_0 - 1}} = 3 - x_0 + x_0 - 1 = 2$$

Δ4.i. Από **Θ.Μ.Τ.** για την f στο $[2, x]$, $x > 2$

υπάρχει ένα τουλάχιστον $t \in (2, x)$ τέτοιο ώστε

$$f'(t) = \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} \stackrel{f(2)=1}{=} \frac{f(x) - 1}{x - 2}$$

Αφού είναι $f(2) < f'(x) < f(3)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, και $f(2) = 1$ για κάθε $x > 2$ έχουμε

$$f'(t) > 1 \Leftrightarrow \frac{f(x) - 1}{x - 2} > 1 \stackrel{x > 2}{\Leftrightarrow} f(x) - 1 > x - 2 \Leftrightarrow f(x) > x - 1$$

ii. Για κάθε $x > 2$ έχουμε $f(x) > x - 1 > 0$

Οπότε

$$0 < \frac{1}{f(x)} < \frac{1}{x - 1}$$

και κατά μείζονα λόγο

$$0 \leq \frac{1}{f(x)} \leq \frac{1}{x - 1}.$$

Για κάθε $x > 2$ είναι $\ln x > 0$ επομένως

$$0 \leq \frac{\ln x}{f(x)} \leq \frac{\ln x}{x-1}$$

Είναι

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x-1} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \stackrel{\text{D'L'H}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$
- $\lim_{x \rightarrow +\infty} 0 = 0$

Άρα από το **κριτήριο παρεμβολής**

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{f(x)} = 0$$

90

2.8 Κυρτότητα–Σημεία καμψής

90

Θ Ε Μ Α Β

B1. Είναι

$$f'(x) = \frac{1}{x} + 1 > 0 \text{ για κάθε } x > 0$$

οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο $A = (0, +\infty)$.

Επίσης είναι $f(1) = 0$ δηλαδή η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ρίζα το 1 η οποία είναι και η μοναδική ρίζα της εξίσωσης αφού η f είναι γνησίως αύξουσα άρα 1-1.

Οπότε

- Αν $0 < x < 1$ τότε $f(x) < f(1) \Leftrightarrow \ln x + x - 1 < 0$
- Αν $x > 1$ τότε $f(x) > f(1) \Leftrightarrow \ln x + x - 1 > 0$

B2.i. Για κάθε $x > 0$ είναι

$$g'(x) = \frac{\ln x}{x} + 1 - \ln x - 1 = \frac{\ln x - x \ln x}{x} = \frac{(1-x) \ln x}{x}$$

x	0	1	$+\infty$
1-x	+	0	-
ln x	-	0	+
$g'(x)$	-	0	-
$g(x)$	↔ 0 ↔		

Η g είναι γνησίως φθίνουσα στο πεδίο ορισμού της $A = (0, +\infty)$ και **δεν παρουσιάζει ακρότατα.**

ii. Είναι

$$g''(x) = \left(\frac{\ln x}{x} - \ln x \right)' = \frac{1 - \ln x}{x^2} - \frac{1}{x} = \frac{1 - \ln x - x}{x^2} = \frac{-f(x)}{x^2}$$

όπου f η συνάρτηση του B.1. ερωτήματος.

Είναι

x	0	1	$+\infty$
f(x)	-	0	+
g'(x)	+	0	-
g(x)		0 Σ.Κ.	

Η g είναι **κυρτή** στο $(0, 1]$ και **κοίλη** στο $[1, +\infty)$.

Σημείο καμπής της C_g το $K(1, 0)$

9ο

Θ Ε Μ Α Γ

Γ1. Έστω ότι υπάρχει θετικός αριθμός α τέτοιος ώστε $f(\alpha)=0$

Για $x = \alpha$ και $y = 1$ από τη δοθείσα σχέση έχουμε :

$$f(\alpha) = f(\alpha)f(1) - \frac{\alpha^2 + 1}{\alpha} \stackrel{f(\alpha)=0}{\Leftrightarrow} 0 = -\frac{\alpha^2 + 1}{\alpha} \Leftrightarrow \alpha^2 = -1, \text{ άτοπο.}$$

Άρα

$$f(x) \neq 0, \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty).$$

Για $x=y=1$ από τη δοθείσα σχέση έχουμε:

$$f(1) = f^2(1) - 2 \Leftrightarrow f^2(1) - f(1) - 2 = 0 \Leftrightarrow f(1) = 2 \quad \text{ή} \quad f(1) = -1,$$

Είναι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, επομένως υπάρχει θετικός αριθμός ξ τέτοιος ώστε για οποιοδήποτε $M > 0$ να ισχύει $f(x) > M$ για κάθε $x > \xi$.

Αυτό σημαίνει ότι η συνάρτηση f για το κατάλληλο x παίρνει **θετική τιμή**.

Εξάλλου η f ως συνεχής συνάρτηση που δεν μηδενίζεται για καμία τιμή του x διατηρεί **σταθερό πρόσημο** οπότε $f(x) > 0$, για κάθε $x > 0$, οπότε $f(1) = 2$.

Γ2. Για κάθε $x \in (0, +\infty)$ και $y=1$ από τη δοθείσα σχέση έχουμε :

$$f(x) = 2f(x) - \frac{x^2 + 1}{x} \Leftrightarrow f(x) = \frac{x^2 + 1}{x} \Leftrightarrow f(x) = x + \frac{1}{x}$$

Γ3. Για κάθε $x \in (0, 1)$ είναι

$$g(x) = (f(x))^{2016} = \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016},$$

οπότε :

$$g'(x) = 2016 \left(x + \frac{1}{x} \right)^{2015} \left(1 - \frac{1}{x^2} \right)$$

$$g''(x) = 2016 \cdot 2015 \left(x + \frac{1}{x} \right)^{2014} \left(1 - \frac{1}{x^2} \right)^2 + 2016 \left(x + \frac{1}{x} \right)^{2015} \frac{2}{x^3} > 0$$

Επομένως η g είναι **κυρτή** στο διάστημα $(0, 1)$.

Γ4. Αφού η g είναι κυρτή στο $(0, 1)$ η g' είναι γνησίως αύξουσα $(0, 1)$.

- Αν $x = y$ τότε ισχύει η ισότητα
- Αν $x \neq y$ χωρίς περιορισμό της γενικότητας έστω ότι είναι $x < y$

Από το **Θ.Μ.Τ.** για την g στα διαστήματα $\left[x, \frac{x+y}{2} \right], \left[\frac{x+y}{2}, y \right]$

υπάρχουν

$$\xi_1 \in \left(x, \frac{x+y}{2} \right) \quad \text{και} \quad \xi_2 \in \left(\frac{x+y}{2}, y \right)$$

ώστε

$$g'(\xi_1) = \frac{g\left(\frac{x+y}{2}\right) - g(x)}{\frac{x+y}{2} - x} = \frac{g\left(\frac{x+y}{2}\right) - g(x)}{\frac{y-x}{2}}$$

και

$$g'(\xi_2) = \frac{g(y) - g\left(\frac{x+y}{2}\right)}{y - \frac{x+y}{2}} = \frac{g(y) - g\left(\frac{x+y}{2}\right)}{\frac{y-x}{2}}$$

Επειδή η g' είναι γνησίως αύξουσα, έχουμε

$$\begin{aligned} \xi_1 < \xi_2 &\Leftrightarrow g'(\xi_1) < g'(\xi_2) \Leftrightarrow \frac{g\left(\frac{x+y}{2}\right) - g(x)}{\frac{y-x}{2}} < \frac{g(y) - g\left(\frac{x+y}{2}\right)}{\frac{y-x}{2}} \stackrel{y-x>0}{\Leftrightarrow} \\ &\Leftrightarrow g\left(\frac{x+y}{2}\right) - g(x) < g(y) - g\left(\frac{x+y}{2}\right) \Leftrightarrow 2g\left(\frac{x+y}{2}\right) < g(x) + g(y) \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow g\left(\frac{x+y}{2}\right) < \frac{g(x) + g(y)}{2} \end{aligned}$$

Άρα για κάθε $x, y \in (0, 1)$ ισχύει:

$$\boxed{g\left(\frac{x+y}{2}\right) \leq \frac{g(x)+g(y)}{2}}$$

Γ5. Είναι $x+y=1$, οπότε $x=1-y$ και $y=1-x$

Οπότε επειδή είναι $x > 0$ και $y > 0$ θα είναι

$$1-y > 0 \Leftrightarrow y < 1 \quad \text{και} \quad 1-x > 0 \Leftrightarrow x < 1$$

Αλλά από Γ4. ερώτημα για κάθε $x, y \in (0, 1)$ ισχύει :

$$g\left(\frac{x+y}{2}\right) \leq \frac{g(x)+g(y)}{2} \Leftrightarrow 2g\left(\frac{x+y}{2}\right) \leq g(x)+g(y)$$

Επομένως

$$\begin{aligned} 2g\left(\frac{1}{2}\right) &\leq \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016} + \left(y + \frac{1}{y}\right)^{2016} \Leftrightarrow 2\left(\frac{1}{2} + 2\right)^{2016} \leq \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016} + \left(y + \frac{1}{y}\right)^{2016} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow 2\left(\frac{5}{2}\right)^{2016} \leq \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016} + \left(y + \frac{1}{y}\right)^{2016} \Leftrightarrow 2\frac{5^{2016}}{2^{2016}} \leq \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016} + \left(y + \frac{1}{y}\right)^{2016} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \left(x + \frac{1}{x}\right)^{2016} + \left(y + \frac{1}{y}\right)^{2016} \geq \frac{5^{2016}}{2^{2015}} \end{aligned}$$

9ο

Θ Ε Μ Α Δ

Α1. Η f είναι συνεχής στο $[1, +\infty)$ ως παραγωγίσιμη και $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \geq 1$

Άρα η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $[1, +\infty)$ και επειδή είναι $f(1) = e > 0$ θα είναι

$$f(x) > 0 \quad \text{για κάθε} \quad x \geq 1.$$

Επομένως για κάθε $x \geq 1$ είναι

$$f''(x) > \frac{(f'(x))^2 + 2f^2(x)}{f(x)} > 0$$

άρα η f είναι **κυρτή**.

Α2. Είναι

$$\begin{aligned} f''(x)f(x) &> (f'(x))^2 + 2f^2(x) \Leftrightarrow f''(x)f(x) - (f'(x))^2 > 2f^2(x) \stackrel{f(x) \neq 0}{\Leftrightarrow} \\ &\Leftrightarrow \frac{f''(x)f(x) - (f'(x))^2}{f^2(x)} > 2 \Leftrightarrow \left(\frac{f'(x)}{f(x)}\right)' > 2 \Leftrightarrow \left(\frac{f'(x)}{f(x)} - 2x\right)' > 0 \quad (1) \end{aligned}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = \frac{f'(x)}{f(x)} - 2x, \quad x \geq 1$$

η οποία λόγω (1) είναι γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

Οπότε για κάθε $x > 1$ θα είναι

$$\begin{aligned} g(x) > g(1) &\Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} - 2x > \frac{f'(1)}{f(1)} - 2 \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} - 2x > \frac{2e}{e} - 2 \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} - 2x > 0 \stackrel{f(x)>0}{\Leftrightarrow} \\ &\Leftrightarrow (\ln f(x) - x^2)' > 0 \quad (2) \end{aligned}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$h(x) = \ln f(x) - x^2, \quad x \geq 1$$

η οποία λόγω (2) είναι γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

Οπότε για κάθε $x > 1$ θα είναι

$$\begin{aligned} h(x) > h(1) &\Leftrightarrow \ln f(x) - x^2 > \ln f(1) - 1 \Leftrightarrow \ln f(x) - x^2 > \ln e - 1 \Leftrightarrow \ln f(x) - x^2 > 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \ln f(x) > x^2 \Leftrightarrow f(x) > e^{x^2} \end{aligned}$$

Δ3. Αφού για κάθε $x > 1$ είναι $f(x) > 0$, από τη σχέση $f(x) > e^{x^2}$ προκύπτει

$$0 < \frac{1}{f(x)} < \frac{1}{e^{x^2}} \Leftrightarrow 0 < \frac{1}{f(x)} < e^{-x^2}$$

Είναι

$$0 < \frac{1}{f(x)} < e^{-x^2}$$

οπότε

- Κατά μείζονα λόγο θα είναι $0 \leq \frac{1}{f(x)} \leq e^{-x^2}$

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} e^{-x^2} \stackrel{u=-x^2}{=} \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u = 0$

Οπότε από το **κριτήριο παρεμβολής** προκύπτει

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{f(x)} = 0$$

Επομένως

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{\frac{1}{f(x)}} = +\infty$$

αφού

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{f(x)} = 0 \quad \text{και} \quad \frac{1}{f(x)} > 0.$$

Στο **Δ.2.** ερώτημα βρήκαμε ότι

$$g(x) > g(1) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} - 2x > 0 \stackrel{f(x) > 0}{\Leftrightarrow} f'(x) > 2xf(x)$$

Άρα για κάθε $x \geq 1$ είναι $f'(x) > 2xf(x) > 0$ και συνεπώς

η f είναι **γνησίως αύξουσα** στο $A = [1, +\infty)$.

$$\bullet \quad f(1) = e \qquad \bullet \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$$

Οπότε το **σύνολο τιμών** της f είναι

$$\boxed{f(A) = [e, +\infty)}$$

Δ4. Η εξίσωση $f(x) + \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} = e - 1$ ισοδύναμα γίνεται

$$[f(x) - e] + \left[\sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 \right] = 0 \quad (1)$$

Αλλά αφού $f(A) = [e, +\infty)$ θα είναι

$$f(x) \geq e \Leftrightarrow f(x) - e \geq 0$$

Επίσης $\sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} \geq -1 \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 \geq 0$ οπότε από την (1) προκύπτει

$$\begin{cases} f(x) - e = 0 \\ \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = e \\ \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 = 0 \end{cases}$$

Είναι $f(1) = e$ και για κάθε $x > 1$, αφού η f είναι γνησίως αύξουσα θα είναι

$$f(x) > f(1) \Leftrightarrow f(x) > e$$

Άρα

$$\begin{cases} f(x) = e \\ \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x} + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ \sigma\upsilon\nu \pi + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ \sigma\upsilon\nu \pi = -1 \end{cases} \text{ ισχύει}$$

Άρα

$$\boxed{x = 1}$$

10ο

2.9 Ασύμπτωτες

10ο

Θ Ε Μ Α Β

B1. Θέτουμε $u = 1 - \ln x$ οπότε $\ln x = 1 - u \Leftrightarrow x = e^{1-u}$

Οπότε

$$f(u) = 1 - e^{1-u} - (1-u) = u - e^{1-u}$$

Επίσης η συνάρτηση $u = 1 - \ln x$, $x > 0$ είναι γνησίως φθίνουσα αφού

$$u' = -\frac{1}{x} < 0 \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty) \text{ και}$$

έχει σύνολο τιμών το \mathbb{R} αφού

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} u = 1 - (-\infty) = +\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} u = 1 - (+\infty) = -\infty$$

Άρα για κάθε $x \in (0, +\infty)$ είναι $u \in \mathbb{R}$ οπότε

$$f(u) = u - e^{1-u} \text{ για κάθε } u \in \mathbb{R}.$$

Άρα

$$f(x) = x - e^{1-x}$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

B2. Είναι

$$f'(x) = 1 + e^{1-x} > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Άρα η f είναι **γνησίως αύξουσα** στο \mathbb{R} .

B3. Είναι $f(1) = 0$, οπότε

- Αν $x < 1 \Leftrightarrow f(x) < f(1) \Leftrightarrow f(x) < 0$
- Αν $x > 1 \Leftrightarrow f(x) > f(1) \Leftrightarrow f(x) > 0$

B4. • Η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} οπότε δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες.

- $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - e^{1-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 - \frac{e^{1-x}}{x} \right) = 1 - (-\infty) = +\infty$ γιατί

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{1-x} = \lim_{u \rightarrow +\infty} e^u = +\infty$$

και

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{1-x}}{x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{-\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-e^{1-x}}{1} = -(+\infty) = -\infty$$

Άρα η γραφική παράσταση της f **δεν έχει οριζόντια ή πλάγια ασύμπτωτη** στο $-\infty$.

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x - e^{1-x}}{x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 + e^{1-x}}{1} = 1 + 0 = 1 = \lambda$$

γιατί

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} e^{1-x} = \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - \lambda x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} [x - e^{1-x} - x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} (-e^{1-x}) = \lim_{u \rightarrow -\infty} (-e^u) = 0 = \beta$$

Άρα η $y = \lambda x + \beta \Leftrightarrow y = x$ είναι

πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$.

B5. Είναι

$$g'(x) = x^2 + e^{1-x} - (x+1)e^{1-x} = x^2 + e^{1-x} - xe^{1-x} - e^{1-x} = x^2 - xe^{1-x} = x(x - e^{1-x}) = xf(x)$$

x	$-\infty$	0	1	$+\infty$	
x	-	0	+	+	
f(x)	-		-	0	+
g'(x)	+	0	-	0	+
g(x)		\nearrow e T.M.	\searrow	T.E. 7/3	\nearrow

Η f παρουσιάζει στο

$$x_1 = 0 \text{ τοπικό μέγιστο το } g(0) = e$$

και στο

$$x_2 = 1 \text{ τοπικό ελάχιστο το } g(1) = \frac{7}{3}$$

10ο**Θ Ε Μ Α Γ**

Γ1. Η g είναι συνεχής στο 0 οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = g(0).$$

Είναι :

$$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{-\frac{1}{x^2}} \stackrel{u = -\frac{1}{x^2}}{=} \lim_{u \rightarrow -\infty} e^u = 0 \quad \text{και} \quad g(0) = f(1)$$

Άρα $f(1) = 0$

Επίσης η g είναι παραγωγίσιμη στο 0 οπότε

$$g'(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{g(x) - g(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{e^{-\frac{1}{x^2}} - 0}{x} \stackrel{u = \frac{1}{x}}{=} \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{e^{-u^2}}{\frac{1}{u}} = \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{u}{e^{u^2}} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{u \rightarrow +\infty} \frac{1}{2ue^{u^2}} = 0$$

Οπότε $g'(0) = 0$ και συνεπώς $f(4) = \ln 2$

Για κάθε $x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$ είναι

$$\begin{aligned} x f(x) &= 1 + (2x - x^2) f'(x) \Leftrightarrow x f(x) - (2x - x^2) f'(x) = 1 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x f(x) + (x^2 - 2x) f'(x) = 1 \Leftrightarrow x f(x) + x(x - 2) f'(x) = 1 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow f(x) + (x - 2) f'(x) = \frac{1}{x} \Leftrightarrow ((x - 2) f(x))' = (\ln x)' \end{aligned}$$

Αν $x \in (0, 2)$ είναι

$$(x - 2) f(x) = \ln x + c_1.$$

Για $x=1$ παίρνουμε

$$(1 - 2) f(1) = \ln 1 + c_1 \stackrel{f(1)=0}{\Leftrightarrow} c_1 = 0$$

Άρα

$$f(x) = \frac{\ln x}{x - 2}, \quad x \in (0, 2)$$

Αν $x \in (2, +\infty)$ είναι

$$(x - 2) f(x) = \ln x + c_2.$$

Για $x=4$ παίρνουμε

$$(4 - 2) f(4) = \ln 4 + c_2 \stackrel{f(4)=\ln 2}{\Leftrightarrow} 2 \ln 2 = \ln 2^2 + c_2 \Leftrightarrow 2 \ln 2 = 2 \ln 2 + c_2 \Leftrightarrow c_2 = 0$$

Άρα

$$f(x) = \frac{\ln x}{x-2}, \quad x \in (2, +\infty)$$

Επομένως

$$f(x) = \frac{\ln x}{x-2}, \quad x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$$

Γ2. • Κατακόρυφες ασύμπτωτες

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x-2} \ln x \right) = -\frac{1}{2}(-\infty) = +\infty$$

Άρα η $\varepsilon_1 : x = 0$ (ο άξονας $y'y$) είναι **κατακόρυφη ασύμπτωτη** της C_f .

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\ln x}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \left(\frac{1}{x-2} \ln x \right)^{x-2 < 0} = (-\infty) \ln 2 = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{\ln x}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \left(\frac{1}{x-2} \ln x \right)^{x-2 > 0} = (+\infty) \ln 2 = +\infty$$

Άρα η $\varepsilon_2 : x = 2$ είναι **κατακόρυφη ασύμπτωτη** της C_f .

• Οριζόντιες – Πλάγιες ασύμπτωτες

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x-2} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty} \right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 0$$

Άρα η $y = 0$ (ο άξονας $x'x$) είναι **οριζόντια ασύμπτωτη** της C_f στο $+\infty$.

Γ3. Για κάθε $x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$, είναι

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{x}(x-2) - \ln x}{(x-2)^2} = \frac{1 - \frac{2}{x} - \ln x}{(x-2)^2}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$g(x) = 1 - \frac{2}{x} - \ln x, \quad x > 0$$

Είναι

$$g'(x) = \frac{2}{x^2} - \frac{1}{x} = \frac{2-x}{x^2}$$

x	0	2	$+\infty$	
$g'(x)$		+	0	-
$g(x)$		↗ ↘		

Στο $x=2$ η g παρουσιάζει ολικό μέγιστο το $g(2) = -\ln 2$.

Άρα

$$g(x) \leq g(2) \Leftrightarrow g(x) \leq -\ln 2 < 0$$

Άρα

$$g(x) < 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{2}{x} - \ln x < 0,$$

οπότε :

$$f'(x) < 0, \text{ για κάθε } x \in (0, 2) \cup (2, +\infty)$$

Επομένως η f είναι

γνησίως φθίνουσα σε κάθε ένα από τα διαστήματα $(0, 2)$ και $(2, +\infty)$

Αν $x \in A_1 = (0, 2)$, τότε

$$f(A_1) = \left(\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x), \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}$$

Αν $x \in A_2 = (2, +\infty)$, τότε

$$x \in f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) \right) = (0, +\infty)$$

Το $2016 \in f(A_1) = \mathbb{R}$ άρα υπάρχει $x_1 \in A_1 = (0, 2)$ ώστε

$$f(x_1) = 2016.$$

Το x_1 είναι μοναδικό στο A_1 αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα άρα 1-1 στο A_1 .

Το $2016 \in f(A_2) = (0, +\infty)$ άρα υπάρχει $x_2 \in A_2 = (2, +\infty)$ ώστε

$$f(x_2) = 2016.$$

Το x_2 είναι μοναδικό στο A_2 αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα άρα 1-1 στο A_2 .

Αρά η εξίσωση $f(x) = 2016$ έχει **δύο ακριβώς ρίζες**.

Γ4. Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$h(x) = 2x + 1 - e^{2x}, \quad x \in \mathbb{R}$$

Είναι

$$h'(x) = 2 - 2e^{2x}, \quad x \in \mathbb{R}$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$h'(x)$	+	0	-
$h(x)$	↗		↘

Άρα η h παρουσιάζει στο 0 ολικό μέγιστο το $h(0)=0$

Επομένως

$$h(x) \leq 0 \Leftrightarrow 2x + 1 - e^{2x} \leq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Οπότε

$$2\lambda + 1 - e^{2\lambda} \leq 0 \text{ για κάθε } \lambda \in \mathbb{R}.$$

Συνεπώς για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$

$$2\lambda + 1 - e^{2\lambda} \in f(A_1)$$

ενώ

$$2\lambda + 1 - e^{2\lambda} \notin f(A_2)$$

Άρα υπάρχει $\rho \in A_1$ ώστε

$$f(\rho) = 2\rho + 1 - e^{2\rho},$$

δηλαδή το ρ είναι μια ρίζα της εξίσωσης

$$f(x) = 2x + 1 - e^{2x},$$

η οποία είναι μοναδική αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα άρα 1-1 στο A_1 .

10ο

Θ Ε Μ Α Δ

Δ1. Είναι

$$P'(x) = 3ax^2 + 2\beta x + \gamma$$

Επειδή

$$P(\rho_1) = P(\rho_2) = P(\rho_3) = 0$$

από **Θ. Rolle** για την $P(x)$ στα $[\rho_1, \rho_2]$ και $[\rho_2, \rho_3]$

υπάρχουν $x_1 \in (\rho_1, \rho_2)$ και $x_2 \in (\rho_2, \rho_3)$ ώστε

$$P'(x_1) = P'(x_2) = 0$$

Άρα η εξίσωση $3\alpha x^2 + 2\beta x + \gamma = 0$ έχει δυο ρίζες x_1, x_2 , άνισες, οπότε

$$\Delta > 0 \Leftrightarrow 4\beta^2 - 12\alpha\gamma > 0 \Leftrightarrow \beta^2 > 3\alpha\gamma$$

Δ2. Επειδή είναι $\alpha > 0$, έχουμε

x	$-\infty$	x_1		x_2	$+\infty$
$P'(x)$	+	0	-	0	+
$P(x)$		T.M.		T.E.	

Δ3. Είναι $P''(x) = 6\alpha x + 2\beta$

$$P''(x_1) + P''(x_2) = 6\alpha x_1 + 2\beta + 6\alpha x_2 + 2\beta = 6\alpha(x_1 + x_2) + 4\beta$$

Αλλά x_1, x_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης $3\alpha x^2 + 2\beta x + \gamma = 0$ οπότε από τους τύπους

Vieta έχουμε $x_1 + x_2 = -\frac{2\beta}{3\alpha}$ και συνεπώς

$$P''(x_1) + P''(x_2) = 6\alpha \left(-\frac{2\beta}{3\alpha} \right) + 4\beta = -4\beta + 4\beta = 0$$

Δ4. Αν το πολυώνυμο $P(x)$ παρουσιάζει σημείο καμπής σε κάποια από τις θέσεις x_1, x_2 των ακρότατων του $P(x)$ τότε

$$P''(x_1) = 0 \quad \text{ή} \quad P''(x_2) = 0.$$

Αν π.χ. $P''(x_1) = 0$ τότε αφού $P''(x_1) + P''(x_2) = 0$ θα είναι και $P''(x_2) = 0$,

δηλαδή το πολυώνυμο $P''(x) = 6\alpha x + 2\beta$ έχει 2 ρίζες που είναι **άτοπο** αφού είναι πρώτου βαθμού.

Δ5 Είναι $P'(x_1) = P'(x_2) = 0$, οπότε από **Θ. Rolle**

υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε

$$P''(\xi) = 0,$$

το οποίο είναι μοναδικό αφού το πολυώνυμο $P''(x) = 6\alpha x + 2\beta$ είναι πρώτου βαθμού.

Επειδή είναι $\alpha > 0$,

έχουμε

x	$-\infty$	ξ	$+\infty$
$P'(x)$	-	0	+
$P(x)$	Σ.Κ.		

Άρα το πολυώνυμο $P(x)$ έχει **ένα ακριβώς σημείο καμπής**

$$K(\xi, P(\xi)) \text{ με } \xi \in (x_1, x_2).$$

Δ6. Επειδή η $y = 2x + 25$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$, θα ισχύουν

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = 2,$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - 2x] = 25$$

Οπότε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{P(x)}{x^2 + \gamma x + \delta} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta}{x^3 + \gamma x^2 + \delta x} \stackrel{a>0}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\alpha x^3}{x^3} = \alpha$$

Άρα $\alpha = 2$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - 2x] &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta}{x^2 + \gamma x + \delta} - 2x \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta - 2x^3 - 2\gamma x^2 - 2\delta x}{x^2 + \gamma x + \delta} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\beta x^2 + \gamma x + \delta - 2\gamma x^2 - 2\delta x}{x^2 + \gamma x + \delta} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 \left(\beta - 2\gamma + \frac{\gamma}{x} - \frac{2\delta}{x} + \frac{\delta}{x^2} \right)}{x^2 \left(1 + \frac{\gamma}{x} + \frac{\delta}{x^2} \right)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\beta - 2\gamma + \frac{\gamma}{x} - \frac{2\delta}{x} + \frac{\delta}{x^2}}{1 + \frac{\gamma}{x} + \frac{\delta}{x^2}} = \beta - 2\gamma \end{aligned}$$

Άρα

$$\beta - 2\gamma = 25.$$

Επειδή η C_f έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες τις ευθείες με εξισώσεις

$$x = -1 \text{ και } x = 13,$$

θα ισχύουν

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = +\infty \quad \text{ή} \quad -\infty \quad \text{ή}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = +\infty \quad \text{ή} \quad -\infty$$

και

$$\lim_{x \rightarrow 13^+} f(x) = +\infty \quad \text{ή} \quad -\infty \quad \text{ή}$$

$$\lim_{x \rightarrow 13^-} f(x) = +\infty \quad \text{ή} \quad -\infty$$

Είναι

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta}{x^2 + \gamma x + \delta} \quad \text{με}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} (2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta) = -2 + \beta - \gamma + \delta \quad \text{και}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} (x^2 + \gamma x + \delta) = 1 - \gamma + \delta$$

Οπότε αν $1 - \gamma + \delta \neq 0$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \frac{-2 + \beta - \gamma + \delta}{1 - \gamma + \delta} \in \mathbb{R}, \text{ άτοπο.}$$

Άρα πρέπει $1 - \gamma + \delta = 0$.

Επίσης είναι

$$\lim_{x \rightarrow 13} f(x) = \lim_{x \rightarrow 13} \frac{2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta}{x^2 + \gamma x + \delta} \quad \text{με}$$

$$\lim_{x \rightarrow 13} (2x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta) = 4394 + 169\beta + 13\gamma + \delta \quad \text{και}$$

$$\lim_{x \rightarrow 13} (x^2 + \gamma x + \delta) = 169 + 13\gamma + \delta$$

Οπότε αν $169 + 13\gamma + \delta \neq 0$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow 13} f(x) = \frac{4394 + 169\beta + 13\gamma + \delta}{169 + 13\gamma + \delta} \in \mathbb{R}, \text{ άτοπο.}$$

Άρα πρέπει $169 + 13\gamma + \delta = 0$.

Άρα

$$\begin{aligned}
& \begin{cases} 1-\gamma+\delta=0 \\ 169+13\gamma+\delta=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 13-13\gamma+13\delta=0 \\ 169+13\gamma+\delta=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 13-13\gamma+13\delta=0 \\ 182+14\delta=0 \end{cases} \\
& \Leftrightarrow \begin{cases} 13-13\gamma+13\delta=0 \\ \delta=-13 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 13-13\gamma-169=0 \\ \delta=-13 \end{cases} \\
& \Leftrightarrow \begin{cases} 13\gamma=-156 \\ \delta=-13 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \gamma=-12 \\ \delta=-13 \end{cases}
\end{aligned}$$

Επομένως αφού $\beta - 2\gamma = 25$ θα είναι

$$\beta - 2(-12) = 25 \Leftrightarrow \beta = 25 - 24 \Leftrightarrow \beta = 1$$

Άρα

$$\mathbf{P(x)=2x^3+x^2-12x-13, \quad x \in \mathbb{R}.}$$